

[REDACTED]
[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 november 2017 17:59
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: persbericht inz. ICOMOS advies A8-A9/SvA

Dag [REDACTED]

De middag was ik veel in gesprek, het is dus later geworden.

Het ICOMOS advies maakte de provincie openbaar. GS stuurde het naar PS. Via de onderstaande link kan de journalist het downloaden.

[REDACTED] "Nederland werkt conform het Werelderfgoedverdrag van UNESCO aan de instandhouding van werelderfgoed. OCW is met de provincie Noord-Holland in overleg over de betekenis van het advies over de verbinding A8/A9."

Groet [REDACTED]

Verbinding A8-A9, reactie ICOMOS

 [Verbinding A8-A9, reactie ICOMOS bijlage 2.pdf \(3,1MB\)](#)

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 november 2017 17:46
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: persbericht inz. ICOMOS advies A8-A9/SvA

Ha [REDACTED]

Niks meer van je gehoord? Journaliste van NHD ([REDACTED]) gesproken en zij wil het ICOMOS-advies zelf hebben. Is dit (al) openbaar?

Gr [REDACTED]

PS: de provincie in de persoon van [REDACTED] heb ik niet kunnen bereiken vandaag.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 november 2017 13:52
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: persbericht inz. ICOMOS advies A8-A9/SvA

Dag [REDACTED]

De provincie Noord-Holland heeft inmiddels een persbericht verstuurd. Ik overleg met [REDACTED] wat onze lijn is.

Mark, ter informatie ook aan jou.

Groet [REDACTED]

Van: [redacted] Noord-Holland.nl]

Verzonden: woensdag 22 november 2017 13:39

Aan: [redacted]

Onderwerp: persbericht inz. ICOMOS advies A8-A9/SvA

Beste [redacted]

Gisteren hebben GS Noord-Holland het ICOMOS-advies over de A8-A9 wegverbindingen besproken en vrijgegeven richting PS.

GS hebben besloten om, naar aanleiding van het advies, in overleg te willen treden met de ministers van I&W en OCW wat dit advies nu betekent/impliceert voor de bereikbaarheid van de metropoolregio Amsterdam c.q. voor het UNESCO werelderfgoed de Stelling van Amsterdam.

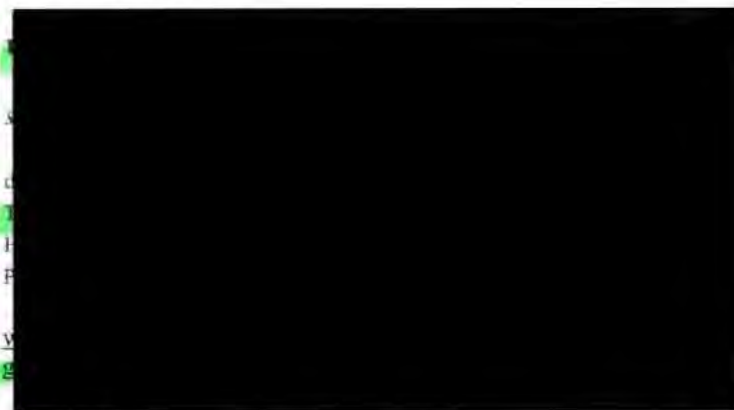
Zie ook bijgaand persbericht.

Weet dus dat er op zeer korte termijn een brief naar de minister gaat.

Daarnaast wil GS verduidelijking van het advies op een aantal punten door ICOMOS. Daarover heb ik ook al contact gehad met [redacted]

Tot zover,

Met vriendelijke groet,

 Provincie
Noord-Holland

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 14:49
Aan: [REDACTED] n;
CC: [REDACTED]
Onderwerp: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9
Bijlagen: Document42 (Compatibiliteitsmodus).docx; MFPscan17112309_34_14.pdf

Dag [REDACTED]

Op verzoek van M hebben we vandaag een korte nota ter informatie opgesteld. Zie het stuk in de bijlage. We informeren M over de situatie en stellen haar voor [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

22 november 2017 - persbericht

Noord-Holland in overleg met het Rijk over advies ICOMOS over Verbinding A8-A9 en Stelling van Amsterdam

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland willen op korte termijn in overleg met de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de Verbinding A8-A9 en de Stelling van Amsterdam. Aanleiding is het advies van ICOMOS over de Verbinding A8-A9 die het UNESCO-werelderfgoed de Stelling van Amsterdam raakt. In dit advies geeft ICOMOS, het adviesorgaan van UNESCO, aan dat geen van de drie voorliggende alternatieven voor de Verbinding A8-A9 acceptabel zijn.

Wel heeft ICOMOS aangegeven dat zij begrip heeft voor de noodzaak de leefbaarheid en bereikbaarheid in Krommenie en Assendelft te verbeteren. Het adviesorgaan is zich er van bewust dat ruimtelijke ontwikkelingen in een economisch dynamische regio als Amsterdam onontkoombaar zijn. Ook kan ICOMOS zich vinden in het afwegingsproces van alternatieven tot nu toe. Gedeputeerde Staten (GS) hebben het advies via het Rijk (als officieel gesprekspartner van UNESCO) ontvangen.

Stelling van Amsterdam

GS gaan nu in gesprek met de ministers van OCW en IenW over de betekenis van het ICOMOS-advies, dat op diverse punten onduidelijk is. Zo is niet duidelijk of binnen of buiten de voorgestelde alternatieven mogelijkheden zijn voor een doorkruising van de Stelling. De gevolgen voor andere ruimtelijke ontwikkelingen in de Amsterdamse regio zijn ook een belangrijk besprekingspunt, net als de duiding van dit advies in relatie tot andere gebieden met een bestaande (grachtengordel Amsterdam) of mogelijk toekomstige (Hollandse Waterlinie) status als Werelderfgoed. De Stelling van Amsterdam is sinds 1996 UNESCO Werelderfgoed en de provincie Noord-Holland is hiervan siteholder. Wanneer er geen mogelijkheden zijn om de Stelling van Amsterdam te doorkruisen zet dat de regio, door de toenemende bevolkingsgroei van de Metropoolregio Amsterdam, op slot. De provincie Noord-Holland streeft er naar zowel het UNESCO werelderfgoed te behouden als de leefbaarheid en bereikbaarheid van de regio te verbeteren.

Werkbezoek

In het verleden zijn door ICOMOS verschillende adviezen uitgebracht over de verbinding tussen de snelwegen A8 en A9. ICOMOS heeft eerder geen alternatieven voor de verbindingsweg uitgesloten. De reactie die ICOMOS in april 2017 gaf op basis van visualisaties liet een duidelijke voorkeur voor het Nul-plusalternatief zien. De provincie constateerde echter dat het Nul-plusalternatief geen oplossing is voor het leefbaarheidsprobleem in Krommenie en Assendelft. Het Rijk heeft ICOMOS daarom uitgenodigd om begin oktober het gebied waar de verschillende mogelijke tracés doorheen lopen te bekijken en een nieuw advies uit te brengen.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Postbus 16375
2500 BJ 's-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon

1 | 3

**Betreft: advies ICOMOS over de wegverbinding A8-A9 in relatie tot
het UNESCO werelderfgoed Stelling van Amsterdam**

Excellentie,

Sinds 2011 werken het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en provincie Noord-Holland samen aan het verbeteren van de bereikbaarheid ten noorden van Amsterdam, waaronder de Verbinding A8-A9. Om een wegverbinding te kunnen maken wordt het UNESCO werelderfgoed Stelling van Amsterdam mogelijk gemaakt. Dit onderdeel van de studie hebben wij in nauwe samenwerking met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) opgepakt. Hiertoe zijn UNESCO en haar adviesorgaan ICOMOS door tussenkomst van OCW meermaals om advies gevraagd. Wij verzoeken u om overleg over het recente ICOMOS advies van 9 november.

Besluitvorming tot nu toe

Het opstellen van een planstudie Verbinding A8-A9 maakt deel uit van de uitvoeringsagenda aanpak Noordkant Amsterdam. Deze planstudie is in juli 2017 afgerond en kunt u vinden op onze website

www.verbindinga8-a9.nl. Wij hebben de planstudie in juli 2017 ter inzage gelegd en om advies voorgelegd aan de commissie voor de m.e.r. en aan ICOMOS, het adviesorgaan van UNESCO. Op basis van de planstudie, de resultaten uit de inspraak en de ontvangen adviezen hebben wij het voornemen een voorkeursalternatief aan te wijzen. Na het aanwijzen van een voorkeursalternatief kan de planuitwerking starten met het opstellen van een provinciaal inpassingsplan – en afhankelijk van de keuze – een tracébesluit.

Na het afronden van de planstudie in juli 2017 hebben wij nog geen voorlopig voorkeursalternatief benoemd. Ten behoeve van de advisering door ICOMOS is door het ministerie van OCW, in samenwerking met de provincie Noord-Holland, eerst een ICOMOS Advisory Mission georganiseerd. Deze heeft plaatsgevonden op 6 en 7 oktober jl. Het

Verzenddatum

23 NOV. 2017

Kenmerk

1012661/1017612

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

advies van ICOMOS naar aanleiding van deze missie is 9 november jl. ontvangen. Bijgaand treft u dit advies aan.

Advies ICOMOS

ICOMOS geeft in haar advies aan dat geen van de voorliggende ontwerpen van de alternatieven voor hen acceptabel zijn in het licht van behoud van de OUV van het werelderfgoed en het verbeteren van de leefbaarheid en bereikbaarheid in het gebied, zonder repercussie voor de status van werelderfgoed. ICOMOS geeft aan dat het proces zeer zorgvuldig is verlopen en erkend dat er een oplossing gezocht moet worden voor het leefbaarheidsprobleem. Zij adviseert verder onderzoek te doen naar een inpassing waarin zowel de OUV van het werelderfgoed de Stelling van Amsterdam als de leefbaarheid in en de bereikbaarheid van het gebied worden beschouwd.

Deze wijze van beoordeling van ICOMOS kan verstrekkende gevolgen hebben voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de Amsterdamse regio en de gehele Randstad. ICOMOS geeft aan dat behoud van de OUV van de Stelling van Amsterdam leidend is en dat deze feitelijk niet mag worden aangetast. Dit betekent dat ook andere projecten in en- of aanpalend aan de Stelling van Amsterdam, en in het geval van de uitbreiding van de Stelling van Amsterdam ook de Nieuwe Hollandse Waterlinie, in de toekomst te maken kunnen krijgen met deze problematiek. Voorts kan dit ook gelden voor andere Nederlandse UNESCO werelderfgoederen zoals droogmakerij de Beemster en de Grachtengordel van Amsterdam. Door deze wijze van beoordeling worden ruimtelijke ontwikkelingen in een groot stedelijk gebied in het economische hart van Nederland moeilijk en wellicht onmogelijk.

Samenwerking behoud UNESCO werelderfgoed

Het Koninkrijk der Nederlanden heeft in 1992 het Werelderfgoedverdrag geratificeerd. Daaruit voortkomend is in 1996 de Stelling van Amsterdam op de UNESCO werelderfgoedlijst geplaatst. Daarbij is de provincie Noord-Holland, samen met de provincie Utrecht voor het Utrechtse deel, als siteholder van dit werelderfgoed aangewezen. Rijk en siteholder hebben een gezamenlijke verplichting in het behouden van de Outstanding Universal Value (OUV) van dit werelderfgoed.

De provincie Noord-Holland heeft haar taak als siteholder altijd uiterst serieus genomen. Ze heeft de afgelopen 25 jaar ca. €22 miljoen geïnvesteerd in het behoud en de ontwikkeling van het werelderfgoed en heeft dit werelderfgoed in die periode gemaakt tot het levendige en aantrekkelijke werelderfgoed dat zij heden ten dage is. Daarbij is er altijd een nauwe samenwerking geweest met het ministerie van OCW.

Overleg

Nu ICOMOS aangeeft dat zij geen van de alternatieven voor de Verbinding A8-A9 ondersteunt, dreigt een impasse in de aanpak van de bereikbaarheid en de leefbaarheid in het gebied ten noorden van Amsterdam. ICOMOS beveelt aan andere opties te onderzoeken die de OUV behouden en daarnaast tegemoet komen aan de leefbaarheid en bereikbaarheid in het gebied. ICOMOS geeft echter niet aan hoe dit zou kunnen. Op basis van het advies komen geen van de andere alternatieven of varianten van bestaande alternatieven tegemoet aan de criteria van ICOMOS.

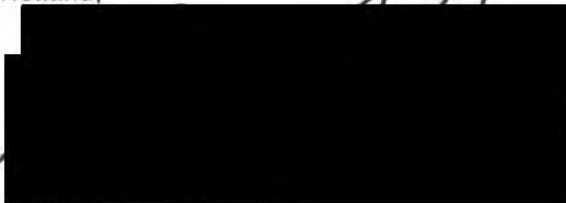
Wij verzoeken u, en ook uw collega de minister van I&W, om op korte termijn met ons in overleg te treden om dit ICOMOS advies nader te bespreken en de consequenties te duiden voor de ruimtelijk economische ontwikkelingen in de Metropoolregio Amsterdam.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

H.M. Bergkamp

voorzitter

J.W. Remkes

2 bijlage(n)

- advies ICOMOS
- eindrapport planMER Verbinding A8-A9 met bijlagen
https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Projecten_verkeer_en_vervoer/Verbinding_A8_A9

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 14:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9

Prima, bedankt

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 23 nov. 2017 om 14:48 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

[REDACTED]

Op verzoek van M hebben we vandaag een korte nota ter informatie opgesteld. Zie het stuk in de bijlage. We informeren M over de situatie en stellen haar voor [REDACTED]
[REDACTED] In een later stadium informeren we haar over het gehele dossier.

De woordvoeringslijn [REDACTED]
[REDACTED]

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

<Document42 (Compatibiliteitsmodus).docx>
<MFPscan17112309_34_14.pdf>

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 15:04
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9

Hallo [REDACTED]

In de volgende nota (die als basis van het gesprek zal dienen) nemen we de verantwoordelijkheidsverdeling uitgebreider mee.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 14:59
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9

Prima nota. Ik zou alleen iets steviger verwoord willen zien d [REDACTED]

Al het overige prima!

Groet, [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 nov. 2017 om 14:48 heeft [REDACTED] volgende geschreven:

Dag [REDACTED]

Op verzoek van M hebben we vandaag een korte nota ter informatie opgesteld. Zie het stuk in de bijlage. We informeren M over de situatie en stellen haar voor om in te gaan op het verzoek van GS. In een later stadium informeren we haar over het gehele dossier.

De woordvoeringslijn is procesmatig: "We gaan op korte termijn in gesprek met de provincie Noord-Holland over het advies van UNESCO/ICOMOS en over de verantwoordelijkheden voor de instandhouding van het werelderfgoed. " Deze lijn is afgestemd tussen I&W en OCW.

Vriendelijke groet,

[REDACTED]

<Document42 (Compatibiliteitsmodus).docx>

<MFPscan17112309_34_14.pdf>

[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 17:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9

Dag [REDACTED]

De verwijzing naar het gesprek van afgelopen zomer (inclusief gesprek) neem ik mee in volgende nota waarin we het gesprek voorbereiden.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 15:58
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9

[REDACTED], helder verhaal. Het lijkt me wel goed nog even te noemen dat er afgelopen zomer al een gesprek met Bussemaker en PNH heeft plaatsgevonden.

Overigens vind ik [REDACTED] Maar dat terzijde, kunnen we het a.s maandag nog verder over hebben.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 november 2017 14:59
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Dof: [REDACTED]
Onderwerp: Re: nota aan M OCW over Stelling van Amsterdam en de A8/A9

prima nota. Ik zou alleen iets steviger verwoord willen zien dat [REDACTED]

Al het overige prima!

Groet, [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 23 nov. 2017 om 14:48 heeft [REDACTED] van den [REDACTED] het volgende geschreven:

Dag [REDACTED]

Op verzoek van M hebben we vandaag een korte nota ter informatie opgesteld. Zie het stuk in de bijlage. We informeren M over de situatie en stellen haar voor om in te gaan op het verzoek van GS. In een later stadium informeren we haar over het gehele dossier.

De woordvoeringslijn is procesmatig: "We gaan op korte termijn in gesprek met de provincie Noord-Holland over het advies van UNESCO/ICOMOS en over de verantwoordelijkheden voor de instandhouding van het werelderfgoed."

Deze lijn is afgestemd tussen I&W en OCW.

Vriendelijke groet,

<Document42 (Compatibiliteitsmodus).docx>

<MFPscan17112309_34_14.pdf>

[REDACTED]

[REDACTED]

Tot maandag a.s. en ik hoor graag of het eventueel eerder starten van ons overleg mogelijk is.

[REDACTED]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]
[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 november 2017 15:40
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Vragen richting ICOMOS

Voor mij is [REDACTED]
Hoe diep laat je vooralsnog in het midden. Daar zit de ontwerpruimte.

Groet, [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 29 nov. 2017 om 14:48 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Mee eens J [REDACTED] (ja, ik loop nu wat achter de mails aan).

Ik had nog toevoeging, als daar nog gelegenheid voor is N [REDACTED]
Het lijkt me van belang [REDACTED]

[REDACTED] Doortrekking van verdiepte
ligging onder de dijklinten naar de westzijde tot onder de A9 wordt nu bedoeld (maar
wordt niet nader toegelicht). Ik had overigens begrepen [REDACTED]

[REDACTED]
vanwege een maximaal beperkt stijgingspercentage moet je dan al honderden meters
ten oosten van de A9 (dus in het schootsveld/inundatiegebied) uit de verdiepte bak
komen. En verder bestaat er ook nog zoiets als ondertunneling/ondergraving, maar deze
optie is blijkbaar afgefallen. [REDACTED]

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 november 2017 11:51
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vragen richting ICOMOS

Dag [REDACTED]

De door de provincie geformuleerde vragen lijken mij prima, op vraag vier na

[REDACTED]
Ik stuur dit nog niet naar [REDACTED] Hoe denken jullie hierover?

Groet J [REDACTED]

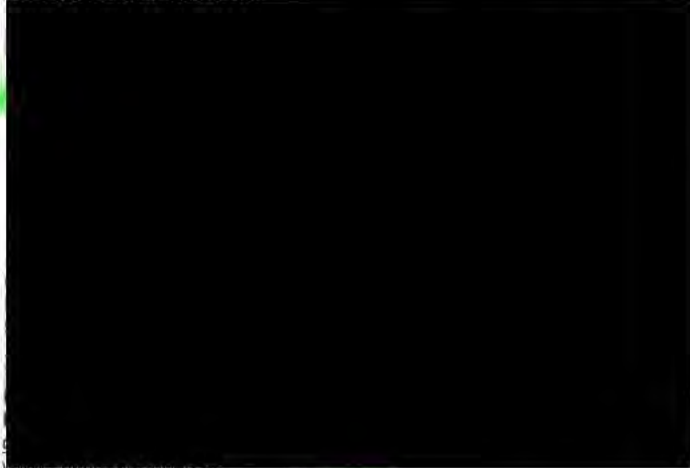
Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 november 2017 11:13
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vragen richting ICOMOS

Dag [REDACTED]

Hierbij mijn voorstellen voor de redactie van de vragen aan ICOMOS. Misschien moeten er na maandag nog een paar zaken iets anders geformuleerd worden, maar ik schat in dat dat kleine wijzigingen zijn.

Mag ik jou vragen om de tekst die jullie aan GS voorleggen ook alvast te laten vertalen? Dan verliezen we na maandag zo min mogelijk tijd!
Veel succes!

Met vriendelijke groet

www.buitengeland.be

<image001.jpg>

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 28 november 2017 16:55
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: vragen richting ICOMOS
Urgentie: Hoog

Dag [REDACTED]

Onderstaand de verduidelijkingsvragen die wij (althans ambtelijk) willen stellen aan ICOMOS n.a.v. hun rapport.

Vragen staan nu deels in Engels en deels in Nederlands, omdat we al eerder waren begonnen met een antwoordmail in het Engels.

Het gaat nu echter even om de inhoud van de vragen.

Mail met alle diplomatieke egards eromheen ;-), wordt straks vanuit jullie dienst opgesteld neem ik aan.

Kan jij je vinden in de inhoud van de vragen?

Heb je tekstsuggesties voor verbetering/aanscherping van de vragen? We willen op de vragen een duidelijk antwoord krijgen, waar we verder mee kunnen. [REDACTED]

[REDACTED] Al zal aantasting OUV bij verdieping uiteraard altijd minder zijn dan bij de huidige inpassingen die zijn beoordeeld.

Wij horen graag je reactie/advies. En allicht hebben jullie als OCW/RCE ook nog toevoegingen op deze vragen.

Lukt het je om ons uiterlijk donderdagochtend een reactie te geven?

Wij willen dan vragen maandag 4 december a.s. aan beide gedeputeerden voorleggen voor akkoord, waarna de vragen, via jullie, naar ICOMOS verzonden kunnen worden.

Groeten

Dear ms.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

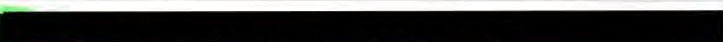
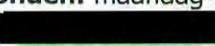
Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

www.cultureelerfgoed.nl

.....
Werkdagen: ma, di, wo, do

Van:
Verzonden: maandag 18 december 2017 13:49
Aan:
Onderwerp: RE: Overleg Rijksgebiedsteam Noordwest Nederland di. 19/12

Beste

Bijgaand de relevante tekstpassages uit het verslag van het NO MIRT over de A8-A9 in relatie tot Werelderfgoed.

Groet,

Van: .nl]

Verzonden: dinsdag 12 december 2017 17:10

Aan: @minienm.nl>

Onderwerp: RE: Overleg Rijksgebiedsteam Noordwest Nederland di. 19/12

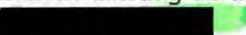
Okee, dank, Ik hoor het dan nog wel.

Groet,

Van: @minienm.nl]

Verzonden: dinsdag 12 december 2017 17:07

Aan:

Onderwerp: RE: Overleg Rijksgebiedsteam Noordwest Nederland di. 19/12

et is niet besproken in het BO MIRT, maar is wel aan de orde gekomen tijdens het NO MIRT van gisteren. Ik moet even uitzoeken wat precies is gezegd.

Groet,

Van: @cultureelerfgoed.nl]

Verzonden: dinsdag 12 december 2017 16:43

Aan: @minienm.nl>

Onderwerp: RE: Overleg Rijksgebiedsteam Noordwest Nederland di. 19/12

Dag

Is vorige week bij het BO-MIRT nog over de wegverbinding A8A9 gesproken? In het verslag zag ik het niet terug, maar dat zegt natuurlijk niet alles.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

www.cultureelerfgoed.nl

Werkdagen: ma, di, wo, do

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 12 december 2017 15:37

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Overleg Rijksgebiedsteam Noordwest Nederland di. 19/12

Collega's,

Op dinsdag 19 december, 14.00-16.00 uur, Rijnstraat 8, Den Haag, zaal 11.C.118, is het laatste overleg in 2017 van het Rijksgebiedsteam Noordwest Nederland.

Ik stel de volgende agenda voor:

1. BO MIRT en NO MIRT: terugblik en vooruitblik

[REDACTED]

[REDACTED]n.

2. Het Gebiedsteam in 2018

[REDACTED]

[REDACTED].

Graag hoor ik van jullie of we nog andere onderwerpen met elkaar moeten bespreken. Graag uiterlijk donderdag 16.00 uur een reactie. Ik zal dan zorgen voor de definitieve agenda en mogelijke stukken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

NO MIRT van 11 december 2017
A8/A9

Dijkstra (VVD):

Ook in Amsterdam komen er heel veel mensen bij. Zijn de afslagen op de A10 nog wel voldoende? De bereikbaarheid van Schiphol is natuurlijk een nationaal ding. Maar wat betreft de A8-A9 is het echt bizar. Als je op de kaart kijkt, dan zie je dat stukje ook missen. Dat moeten we gewoon gaan doen. Nu zegt het advies van ICOMOS, zo'n UNESCO-instelling: dat kun je niet doen, want dan doorkruis je de Hollandse Waterlinie, de Stelling van Amsterdam. Ik vind dat heel vreemd. Ik woon zelf in de Betuwe. Daar hebben we ook een Hollandse Waterlinie en daar kun je ook gewoon doorheen rijden. Een aantal forten hebben we mooi opgeknapt. Die kun je ook bekijken; vroeger kon dat niet eens. We laten ons hier toch niet gijzelen door zo'n UNESCO-status? Hoeveel extra bezoekers levert het nou jaarlijks op? Het is toch gewoon raar dat we mensen in de file laten staan omdat er ergens in de bosjes een groen fort staat, waar je niet eens bij kan? Ik verzoek u dus om met de minister van OCW, want die gaat over die cultuurstatus, in gesprek te gaan. Want dit moeten we echt oplossen. Die Amsterdamse Stelling en die Hollandse Waterlinie lopen door de hele Randstad. Alles wat ooit geïnuundeerd kon worden, valt er ongeveer onder. We gaan dit toch niet voor ieder project apart oplossen? We moeten dit structureel doen. Het is ook een testcase. Er worden 240.000 woningen gebouwd in de regio Amsterdam, daar wordt 20% van ons bbp verdiend en we wonen niet in een museum. We moeten hier dus geen slot op hebben vanwege zo'n status. Het is ook maar de vraag welke toegevoegde waarde die status heeft. En hiermee hebben we ook de A10-Noord en een aantal verbindingen opgelost, als het goed is.

Kröger (GroenLinks):

In Noord-Holland dreigt bij de A8 niet alleen het groen geasfalteerd te worden, maar ook UNESCO werelderfgoed. De Stelling van Amsterdam heeft eeuwenlang buitenlandse vijanden op afstand gehouden. Hopelijk lukt het om de bulldozers van deze coalitie voldoende weerstand te bieden.

Von Martels (CDA):

De UNESCO gaat wellicht een deel van de aanleg van de verbinding tussen de A8 en de A9 frustreren, omdat die weg door een gedeelte van de Stelling van Amsterdam loopt. Zijn de gevolgen van dat UNESCO-besluit in beeld? Zijn er nog meer wegen en bruggen die door de Stelling van Amsterdam lopen? Wat gaat de inzet van de minister worden?

Minister Van Nieuwenhuizen-Wijbenga:

Iedereen telt zijn aantal interrupties. U (Von Martels) vroeg naar de gevolgen van het UNESCO-besluit. Zijn er andere wegen bij de stelling en wat gaat de minister doen? Het rapport van ICOMOS, de adviseur van UNESCO, wordt nader bestudeerd. Er zijn ook vervolgvragen aan hen gesteld. Het voortouw ligt bij het ministerie van OCW. Collega Van Engelshoven is daarmee aan de slag. De A1, A7, A8 en A9 zijn alle rijkswegen in de nabijheid van de Stelling van Amsterdam. Bij wegverbredingen is in het verleden steeds gezocht naar creatieve oplossingen waarbij de uitbreiding van de bestaande infrastructuur zo goed mogelijk werd ingepast. Ook in de toekomst zullen we dus met elkaar moeten zoeken naar oplossingen die de bereikbaarheid verbeteren en tegelijkertijd rekening houden met het cultureel erfgoed. Hoe dat precies gaat uitpakken en wat de exacte motiveringen zijn, moet we nog even afwachten, maar de collega van OCW is daarover nu in eerste instantie in gesprek met de onderzoekclub van UNESCO. Ook de heer Dijkstra heeft gevraagd of ik bereikbaarheid of het werelderfgoed belangrijker vind. De inzet is om beide goed in stand te kunnen houden.

© 2006 The Authors
Journal compilation © 2006 Blackwell Publishing Ltd

Naar aanleiding van onderstaande mail van [REDACTED] (secretariaat ICOMOS) van 22 december heb ik met [REDACTED] overlegd over de betekenis en consequenties van deze mail. Daarover het volgende:

[illegible][illegible]

UNESCO WERELDERFGOED IN NEDERLAND

Nederland heeft tien UNESCO Werelderfgoederen. Deze zijn uniek in de wereld. Ze vertellen het bijzondere verhaal van Nederland en de Nederlanders op het gebied van water en waterbeheer, burgersamenleving en (land)ontwerp.

WWW.WERELDERFGOED.NL

Van: [redacted]@icomos.org]

Verzonden: vrijdag 22 december 2017 16:03

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

Dear [redacted],

This is to thank you for the queries you have put to ICOMOS regarding the report of the advisory mission.

With reference to the options which could be explored, the advisory mission report "concludes that at the current time, there is no alternative that can be supported". It did not consider that there were any modifications that could be made to the current options to make them feasible.

Indeed the Mission states that ICOMOS in earlier Technical Reviews reviewed the seven preliminary options and the Mission agreed with the previous selection process. Therefore, the Mission report suggested "other options" rather than "other design options" as it considered that none of the current options, or modifications to these, were feasible.

The State Party envisages that a solution for the A8-A9 link resides in a depressed road. However, the mission did not consider that any existing options, or modifications to these options, could be supported at the current time. Further work is needed to explore other options.

With reference to the connection to A9, the State Party notes that any depressed connection would impact on the outstanding universal value of the World Heritage property. However, it would be ready to explore a solution for a depressed connection in relation to the Gulf course alternative by compensating the degradation by recovery measures to the landscape. The mission did not consider that any options, or modifications to these options, could be supported at the current time (see above).

Hoping the above is useful in clarifying points from the advisory mission report, we remain at your disposal to discuss this further.

I take the opportunity to send all my Best Wishes for the New Year

De : [redacted]
Envoyé : lundi 11 décembre 2017 16:40

À : [redacted]

RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

Dear [REDACTED]

On behalf of the vice-governors of the Province of Noord-Holland, we would like to thank you for sending us the ICOMOS Advisory Mission Report on the Defence Line of Amsterdam, which we received on 9 November 2017.

We are grateful that you have put so much effort into composing this solid report. We intend to take your proposals into account as much as possible in our further planning procedures.

As ICOMOS believes that two of the proposed alternatives for the A8-A9 Link Road (the Heemskerk and Golf Course alternatives) will impact the OUV of the World Heritage property, we will now investigate possible new options. The State Advisor for the Environment has offered to assist us with exploring the options through an integrated landscape approach. Your recommendations with respect to the enhancement of landscape qualities will be part of that wider approach.

In that regard we have a few remaining questions about your Advisory Mission Report, and we hope that you can clarify these at your earliest convenience, but preferably by Thursday 11 January 2018.

Exploring options

The Mission Report concludes that none of the alternatives is supportable as currently presented. It recommends undertaking further work to identify other options that might satisfy the three main parameters: protection of OUV, quality of life of residents, and mobility.

The Mission Report also states that it has reviewed the seven preliminary options and agrees with the previous selection process. This means that the earlier alternatives studied have been ruled out.

Earlier studies also considered entirely different solutions, for example situated north of the village of Krommenie. These alternatives would also impact the openness of the landscape and the OUV of the Defence Line of Amsterdam and would not alleviate traffic congestion on the existing road network in the villages of Assendelft and Krommenie. They are not realistic alternatives, in other words.

- 1) Our conclusion is that you are advising us to explore design options of the existing alternatives. Do you agree with this conclusion?

Depressed road

ICOMOS concludes in its report that the existing Golf Course and Heemskerk designs would have a negative impact on the OUV of the Defence Line of Amsterdam and are therefore unacceptable. You recommend undertaking further work to identify other options that might satisfy the three main parameters: protection of OUV, improvement of quality of life of residents and improvement of

mobility. Your advice stresses that the experience of openness of the landscape of the DLA must be emphasised and strengthened.

- 2) Our conclusion is that ICOMOS is seeking a solution for the A8-A9 link road in a depressed road. Do you agree with this conclusion?

Connection to A9

From the point of view of traffic safety (sight lines) and design requirements (curve radius), it will, in all probability, not be possible to construct a depressed connection with on- and off-ramps to the A9, without impacting the OUV of the Defence Line of Amsterdam. This was discussed with the ICOMOS expert during the advisory mission. A depressed connection will also be visible in close proximity to the A9 owing to the necessary connection to the A9 at ground level. In the Golf Course alternative the depressed connection will harm the Defence Line at Sint Aagtendijk. In this case the OUV of the Defence Line of Amsterdam will in all probability be impacted, even though it will be less harmful than the current designs.

- 3) We would like to know whether exploring this solution is acceptable to ICOMOS, particularly if a probable minor degradation of the OUV caused by this solution is compensated by recovery measures to the quality and openness of the landscape in this section of the DLA.

We will also consider your suggestion to develop more detailed strategic approaches to the property as a whole and its wider setting, particularly in relation to infrastructure, with an amended version of the management plan for the DLA and with the nomination of a significant boundary modification. Your suggestion to examine the possibility of a buffer zone will be part of the significant boundary modification that will be brought forward in January 2019 at the latest.

We look forward to your response.

Wishing you already a Merry Christmas and a Prosperous New Year,

Cordialement // Kind regards // Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

werkzaam op ma - di - wo / working on Mon - Tue - Wed

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap/

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

www.cultureelerfgoed.nl

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 9 november 2017 18:06

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

Dear [REDACTED]

Please find attached the report of the ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam:

[https://www.dropbox.com/s/ts3jvpla3eol3la/ICOMOS%20Advisory%20Mission%20report Defence %20Line%20of%20Amsterdam%20Oct%202017.pdf?dl=0](https://www.dropbox.com/s/ts3jvpla3eol3la/ICOMOS%20Advisory%20Mission%20report%20Defence%20Line%20of%20Amsterdam%20Oct%202017.pdf?dl=0)

Please accept our apologies for the delay.

The report should have been sent through the WH Centre. However, I took the liberty of direct transmission hoping they would accept my apologies for this.

We remain at your disposal to respond eventual queries.

Best regards

[REDACTED]

[REDACTED]

Director

Advisory and Monitoring Unit

ICOMOS

International Council on Monuments and Sites

Conseil international des Monuments et des Sites

11 rue du Séminaire de Conflans

94 220 Charenton-le-Pont

France

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

www.icomos.org

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 9 januari 2018 14:06
Aan: [REDACTED] de
Onderwerp: RE: Notitie meerkosten verdiepte liggingen
Bijlagen: alternatief 7.docx; Brief N-H aan UNESCO inzake Verbinding A8-A9 20170201.docx

[REDACTED]

Zoals toegezegd nog informatie over alternatief 7 die twee jaar geleden uit de trechtering is gehaald. In de bijgevoegde brief legt [REDACTED] uit waarom dit alternatief destijds is afgefallen (pag 4, geel gemarkeerd).

Groeten, [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 9 januari 2018 11:56
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Notitie meerkosten verdiepte liggingen

Ter info,

[REDACTED] stuurde een inschatting toe over de verdiepte liggen. Zie bijlage.

[REDACTED]

Van: [REDACTED] [mailto:[REDACTED]@noord-holland.nl]
Verzonden: vrijdag 5 januari 2018 11:10
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Notitie meerkosten verdiepte liggingen

Allen,

Naar aanleiding van het gesprek tussen OCW en PNH van eind november over het advies van ICOMOS heb ik adviesbureau Antea de opdracht gegeven om in beeld te brengen welke kosten gemoeid zijn met verdiepte liggingen van het Golfbaanalternatief en het Heemskerkalternatief. De notitie is bedoeld om inzicht te krijgen over de 'orde grootte' van de bedragen. Een eerste inschatting laat zien dat het Golfbaanalternatief met verdiepte ligging € 153 mln. excl. BTW duurerd wordt en het Heemskerkalternatief € 168 mln. excl. BTW. De informatie hieruit kan worden betrokken bij het overleg op 15 januari as.

De notitie ligt ook bij Rijkswaterstaat ter toets.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

woensdag is mijn vaste vrije dag.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Ter attentie van de [REDACTED]

Postbus 1600

3800 BP Amersfoort

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[REDACTED]

IOT

[REDACTED]

[REDACTED]

1 | 5

Betreft: Voortgang Verbinding A8-A9 in relatie tot Werelderfgoed Stelling van Amsterdam

Verzenddatum

Geachte heer [REDACTED],

Kenmerk

912976/912990

In 2015 hebben wij u en het UNESCO Werelderfgoedcentrum geïnformeerd over ons voornemen om de rijkswegen A8 en A9 beter met elkaar te verbinden. In reactie hierop ontvingen wij op 20 november 2015 de "Technical Review of the Advisory Body ICOMOS regarding the construction plans within the Defence line of Amsterdam".

Uw kenmerk

De aanbevelingen in het Technisch Rapport ten aanzien van de Verbinding A8-A9 hebben we ter harte genomen. Met deze brief informeren wij u over de voortgang van het project Verbinding A8-A9 en geven wij door middel van de visualisaties in de bijgevoegde notitie het gevraagde inzicht in de visuele effecten van recente ruimtelijke ontwikkelingen die vanaf het moment van opname van de Stelling van Amsterdam op de Werelderfgoedlijst tot heden zijn gerealiseerd. De planvorming van deze ontwikkelingen was in enkele gevallen reeds gestart voordat de Stelling van Amsterdam Werelderfgoed werd. In de notitie die is opgenomen als bijlage bij deze brief gaan wij hier verder op in. Tevens zijn visualisaties opgenomen die inzicht geven in de ruimtelijke effecten van de drie kansrijke alternatieven voor de Verbinding A8-A9.

Proces en stand van zaken Verbinding A8-A9

Het project Verbinding A8-A9 is gestart om de verbinding tussen de rijkswegen A8 en de A9 te verbeteren. De huidige verbinding kan de hoeveelheid verkeer niet aan en dat zorgt voor een slechte doorstroming en een aantasting van de leefbaarheid in het gebied.

Onderzoek naar de oplossingsrichtingen liet zien dat een aantal alternatieven kansrijk was.

In de eerste helft van 2016 hebben Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland besloten nog geen voorkeursalternatief te kiezen, maar eerst drie alternatieven nader uit te werken, te weten: het Nulplusalternatief (2), het Heemskerkalternatief (5) en het Golfbaanalternatief (3). In de brief van

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Houtplein 33

Haarlem [2012 DE]

www.noord-holland.nl

ambassadeur Veer (Permanent Delegate of the Kingdom of the Netherlands to UNESCO) aan UNESCO, dd. 9 mei 2016, werd alleen nog gesproken over de alternatieven 2 en 5. Daar is, mede op verzoek van de Commissie m.e.r., alternatief 3 aan toegevoegd. Vanaf de zomer 2016 is door het projectteam Verbinding A8-A9 gewerkt aan de uitwerking van de drie alternatieven.

De wens van het Werelderfgoedcentrum voor een nadere uitwerking en visualisering werd door ons gedeeld en vanuit het project is een ontwerpproces gestart om te komen tot een integraal, eenduidig ontwerp per alternatief, rekening houdend met de vele belangen die in het plangebied spelen. Dit ontwerpproces is nu afgerond. Voor verschillende deeltracés en aspecten zijn ontwerpvarianten onderzocht en getoetst. Er is rekening gehouden met de dubbele doelstelling van bereikbaarheid en leefbaarheid van het project en er is getoetst op de criteria van de notitie Reikwijdte en Detailniveau van de milieueffectrapportage.

De voorkeursontwerpen zijn tot stand gekomen met inbreng van vele partijen. De projectorganisatie heeft in het najaar van 2016 zeven weken kantoor gehouden in het plangebied, waar bewoners en de samenwerkende partijen (waaronder het programmabureau Stelling van Amsterdam als siteholder en de RCE) hun ideeën en aandachtspunten hebben kunnen meegeven. Er zijn gesprekken gevoerd met stakeholders en tijdens wekelijkse inloopavonden hebben organisaties en omwonenden de gelegenheid gekregen om het ontwerpproces te volgen, mee te denken en ontwerpvoorstellen aan te dragen. Dit open planproces heeft veel draagvlak gecreëerd voor de nu voorliggende ontwerpen.

De ontwerpen voor de drie voorkeursalternatieven zijn in januari 2017 ter besluitvorming aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland voorgelegd. Deze ontwerpen vormen daarmee de basis voor een milieueffectenonderzoek, waar de reeds opgestelde HIA Verbinding A8-A9 onderdeel van uitmaakt. De planning is om in de loop van het voorjaar van 2017 een keuze te maken en een voorlopig voorkeursalternatief vast te stellen. Hierna start de inspraakprocedure en tijdens deze periode informeren wij u opnieuw over de voorgestelde keuze en de argumentatie daarvan. In december 2017 wordt het voorkeursalternatief, rekening houdend met alle opmerkingen, vastgesteld. In de volgende fase wordt het gekozen alternatief nog meer in detail ontworpen en worden de wettelijke procedures doorlopen.

De ontwerpen voor de drie alternatieven die voorliggen zijn, inclusief visualisaties, terug te vinden in de bijlage.

Nadere toelichting, reactie op de aanbevelingen van het UNESCO Werelderfgoedcentrum

In het Technisch Rapport van ICOMOS ten aanzien van de Stelling van Amsterdam uit november 2015 (onderdeel van de brief van UNESCO van 20 november 2015) is onder meer een aantal aanbevelingen gedaan voor de

Verbinding A8-A9. In de eerder genoemde brief dd. 9 mei 2016 van ambassadeur Veer is hier al een eerste reactie op gegeven. Wij zijn in ieder geval blij om in het Technisch Rapport te lezen dat UNESCO de maatschappelijke noodzaak tot het verbeteren van het verkeersnetwerk in de directe omgeving van het noordwestelijk deel van de Stelling van Amsterdam van groot belang acht. Er wordt terecht geconstateerd dat er een duurzame, definitieve keuze moet worden gemaakt die past bij het werelderfgoed.

In het Technisch Rapport wordt aandacht gevraagd voor een landschappelijke analyse van het gebied, met alle bestaande functies en voorzieningen die gevolgen kunnen hebben voor de Outstanding Universal Value (OUV). ICOMOS geeft aan dat ruimtelijke ontwikkelingen, zowel binnen als buiten de begrenzing van het werelderfgoed inzichtelijk moeten worden gemaakt. Denk hierbij aan de verstedelijking in Heemskerk, de snelweg A9, de spoorlijn en de windturbine in Heemskerk. Deze ontwikkelingen hebben een visuele impact op het werelderfgoed. Daarnaast wordt, in aanvulling op de HIA, gevraagd om een visualisering van de voorgestelde oplossingen voor de Verbinding A8-A9.

Reactie hierop: In de Notitie visualisaties bestaande & nieuwe situatie Stelling van Amsterdam (bijlage bij deze brief) zijn visualisaties opgenomen die een beeld schetsen van de huidige situatie in het gebied en de mate waarin verschillende stedelijke elementen en voorzieningen voor infrastructuur van invloed zijn op het UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Daarnaast zijn visualisaties opgenomen van de drie alternatieven zoals ze nu voorliggen, in relatie tot het UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam.

De tweede aanbeveling in het Technisch Rapport heeft betrekking op de kwaliteit van leven in het gebied, om zo de bevolking duurzaam te kunnen laten profiteren van de waarde van de Stelling van Amsterdam. Aangegeven wordt dat ook beter moet worden vastgesteld waarin de OUV werkelijk tot uitdrukking komt.

Reactie hierop: In de ontwerpen die wij voorleggen is aandacht voor de recreatieve ontsluiting van het gebied. Wij vinden het belangrijk dat het gebied aantrekkelijk blijft voor recreanten. Waar mogelijk willen wij het UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam versterken door de dijken behorende bij het werelderfgoed voor recreatie geschikt te maken en waar nodig te herstellen. Hoewel de Verbindingsweg het UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam doorsnijdt, is een belangrijk onderdeel van de planvorming om de tastbare attributen van het Werelderfgoed, zoals de forten, de dijken en de waterbouwkundige elementen, volledig te behouden en waar mogelijk ook te herstellen, zodat het strategisch landschap voor de bezoeker van het gebied leesbaar is en blijft. Zo worden de meest opvallende objecten van de Stelling, de forten, weer duurzaam met elkaar verbonden.

Tot slot was de laatste aanbeveling om te onderzoeken of alternatief 7 een duurzame oplossing voor de verkeersproblemen is.

Reactie hierop: Uit de uitgevoerde onderzoeken is naar voren gekomen dat alternatief 7 geen duurzame oplossing vormt. Alternatief 7 tast een kwetsbaar natuurgebied aan (de Ham en Cormmenije), heeft een negatieve kosten-batenverhouding en zou veel hinder veroorzaken voor de nieuw te bouwen woonwijk Kreekrijk. Alternatief 7 behoort nu niet meer tot de te onderzoeken alternatieven, waarover in de eerste helft van 2016 een bestuurlijk besluit is genomen.

Vraag aan u

De Provincie Noord-Holland hecht waarde aan een zorgvuldig afwegingstraject voor de Verbinding A8-A9. Wij willen u daarom vragen om de informatie over het proces, de voortgang en de ontwerpen en visualisaties zoals opgenomen in de bijlage bij deze brief, aan het UNESCO Werelderfgoedcentrum voor te leggen.

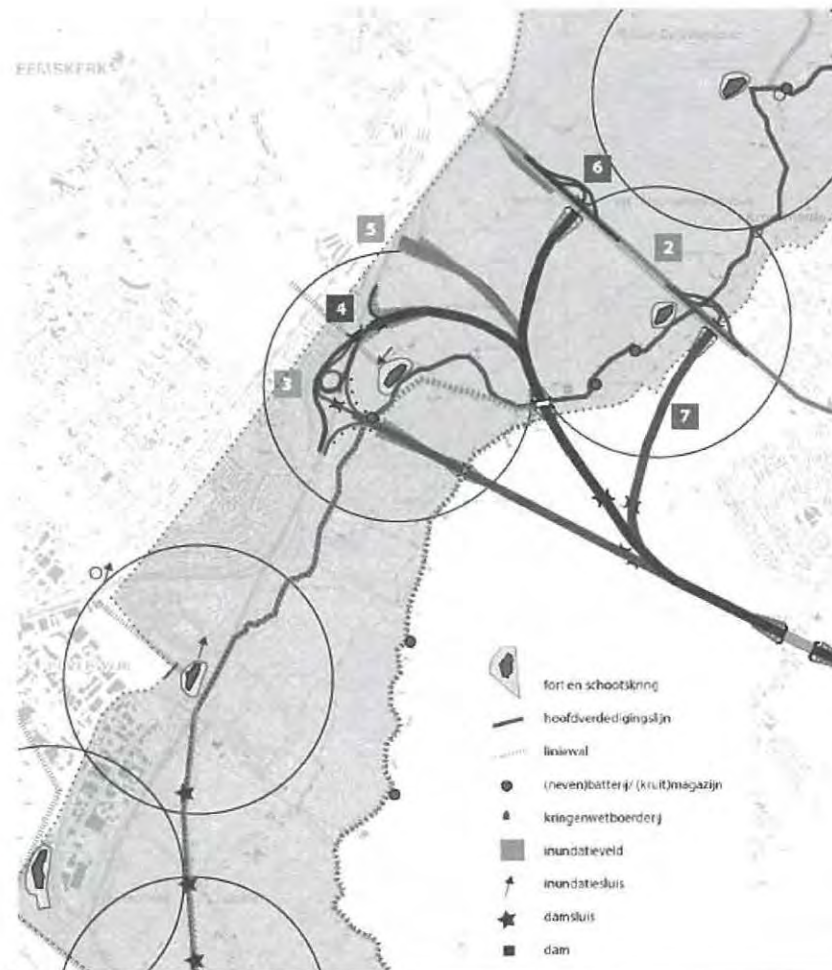
Op dit moment geven we meer inzicht in de uitkomsten van het ontwerpproces en in de visuele effecten op het UNESCO Werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. Er is nog niet bekend welk alternatief de voorkeur heeft. Daarvoor moet eerst het milieueffectonderzoek worden afgerond. In het milieueffectonderzoek worden diverse belangen afgewogen, waaronder het belang van het UNESCO Werelderfgoed. Over de keuze voor één van de alternatieven (het voorkeursalternatief) en de onderbouwing daarvan informeren we u op een later moment.

Wij hopen dat u en het UNESCO Werelderfgoedcentrum zich op basis van de toegestuurde informatie een beeld kunnen vormen over de relatie tussen het UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam en de nieuwe Verbinding A8-A9. Wij vernemen graag de reactie van het Werelderfgoedcentrum op de drie ontwerpen die nu voorliggen. Aan het oordeel van UNESCO wordt door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een groot gewicht toegekend op het moment dat zij een keuze moeten maken voor een voorkeursalternatief. Gedeputeerde Staten nemen op 23 mei a.s. een besluit hierover en zouden het bijzonder op prijs stellen als er uiterlijk in week 13 van 2017 een reactie kan worden ontvangen. Vanaf die week start de voorbereiding op de besluitvorming van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

[Redacted signature block]

- *Notitie visualisaties bestaande & nieuwe situatie Stelling van Amsterdam*

[illegible][illegible]

1 Aanleiding

Figuur 1 Ligging van de Stelling van Amsterdam (conform Besluit algemene regels ruimtelijke ordening)

2 Aanpak

De ramingen hebben een opbouw gelijk aan de ssk-format. Alle ramingselementen zijn ingevuld. De bedragen zijn gepresenteerd inclusief btw. Binnen de scope is de raming derhalve compleet.

3 Beschrijving van de verdiepte varianten

3.1 Golfbaanalternatief verdiept

Ten tijde van het MER is globaal een verdiepte aansluiting in het Golfbaanalternatief bekeken. In het geval van een verdiepte ligging, is een gedeeltelijke klaverbladoplossing aannemelijk, evenals een aanpassing van de oostbaan van de A9 tot de A22. In verband met het ICOMOS advies, is nu ook een verdiepte ligging voorzien van de A8-A9 verbinding tot voorbij de Groenedijk over circa 800 meter. Circa 300 meter ten oosten van de Groenedijk ligt de nieuwe verbinding weer op maaiveld.

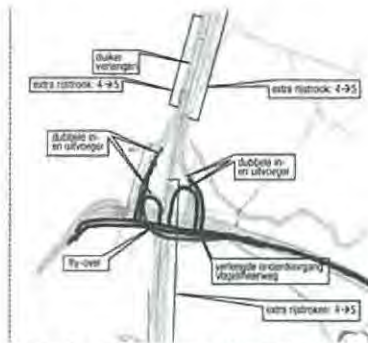
Figuur 2: Indicatie verdiepte aansluiting in Golfbaanalternatief

De verdiepte ligging is grotendeels 'in het vrije veld' te realiseren. Echter om de onderdoorgang onder de A9 te realiseren zijn rijbaanversmalling en meerdere weekendafsluitingen aannemelijk. Gedurende de bouwperiode (ca 1 jaar) is aannemelijk dat er extra tijdelijke verharding komt voor de tijdelijke A9. Deze tijdelijke verharding ligt binnen de Stelling van Amsterdam.

3.2 Heemskerkalternatief verdiept

Een verdiepte Heemskerkaansluiting is niet eerder onderzocht, gezien de huidige aansluiting ongelijkvloers bovengronds is. Echter, het ICOMOS advies impliceert dat de huidige aansluiting niet bovengronds in oostelijke richting kan worden verlengd voor de A8- A9 verbinding. De gehele bestaande aansluiting is om die reden nu ondergronds voorzien op niveau -1. De voorziene fly-over uit het MER komt nu op -2. Andere aansluitingsvormen liggen, gezien de beperkte ruimte vanwege de nabijheid van de spoorlijn, niet voor de hand. Verbindingsbogen zouden het spoor meermaals ongelijkvloers moeten kruisen. Om de Communicatieweg aan te sluiten wordt deze vanaf de rotonde aangepast, evenals de tussenliggende buisleidingstraat. Ten oosten van de A9 gaat de A8-A9 verbinding onder maaiveld in een open bak van circa 1,5 kilometer tot voorbij de Kilzone. In feite sluit deze hiermee aan op het oostelijk deel van de tunnel onder de Kilzone, zoals voorzien in het MER. De aanpassingen aan de A9 zijn vergelijkbaar gesteld met de aanpassingen zoals voorzien in het MER.

Figuur 3 Indicatie ontwerp Heemskerkalternatief. De aansluiting op -1 (paars) de verbindingsboog op 02 (rood)

Deze aansluiting met omkering van de huidige verhoogde ligging in een verdiepte ligging is complex. Ook indien de nieuwe aansluiting ten zuiden naast de bestaande komt (op de Trompet) is dit vanwege het nabijgelegen spoor, de buisleidingstraat en de aanpassing van de Communicatieweg het geval. Aannemelijk is dat in de bouwfase Heemskerk (zeker één jaar) niet aangesloten kan blijven. Om de onderdoorgangen onder de A9 te realiseren zijn rijbaanversmalling en meerdere weekendafsluitingen aannemelijk. Gedurende de bouwperiode (meer dan 1 jaar) is aannemelijk dat er extra tijdelijke verharding komt voor de tijdelijke A9. Deze tijdelijke verharding ligt binnen de Stelling van Amsterdam. Daarnaast kan tunnelveiligheid gevolgen hebben voor de ontwerpogave en kosten voor de 'fly-under' op niveau -2.

4 Resultaat

De meerkosten van een verdiepte ligging binnen de Stelling van Amsterdam betreffen ten opzichte van de raming zoals opgenomen in het planMER:

- Golfbaanalternatief: Ca. € 185 mln, incl btw. (€ 153 mln excl. btw)
- Heemskerkalternatief Ca. € 202 mln, incl btw. (€ 168 mln excl. btw)

De totale kosten voor de beide alternatieven zijn opgenomen in tabel 1. Omdat voor de verzorgingsplaats op de A9 meerdere mogelijkheden zijn, is een bandbreedte opgenomen, conform het planMER.

Tabel 1: Totale kosten van de alternatieven in miljoen euro, inclusief verdiepte ligging A9-aansluiting, excl. btw.

	Voorzien (conform MER) (excl btw)	Meerkosten verdiepte aansluiting A9 (excl. btw)	Totaal (excl. btw)
Golfbaanalternatief	€ 288 - 324	€ 153	€ 441 - 477
Heemskerkalternatief	€ 468 - 504	€ 168	€ 636 - 672

Hierbij wordt opgemerkt dat rekening is gehouden met 15% nader te detailleren kosten. De ervaring leert dat de niet beschouwde ontwerpzaken veelal een kostenverhogend effect op de voorliggende ramingen hebben. Te denken is aan nadere kosten voor de landschappelijke inpassing binnen de Stelling van Amsterdam, grootschalige maatregelen in de realisatiefase om Heemskerk bereikbaar te houden, detailontwatering en grondwater, nadere eisen aan het ontwerp inzake rij- en stopzicht en verkeers- en tunnelveiligheid, etc.

Bood

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 10 januari 2018 11:54
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Concept agenda en aangepast memo t.b.v. overleg A8-A9 op 15 januari
Bijlagen: 1) Agenda gesprek PNH OCW I&W dd 15 jan 2018.pdf; 180110 Notitie Verbinding A8-A9 irt Werelderfgoed SvA.pdf; 1) Agenda gesprek PNH OCW I&W dd 15 jan 2018.docx; 180110 Notitie Verbinding A8-A9 irt Werelderfgoed SvA.docx

Beste [redacted]

Dank voor jullie aanvullende opmerkingen.

Het document is van naam gewijzigd: notitie verbinding A8-A9 irt werelderfgoed. Ook heb ik de laatste opmerkingen van [redacted] verwerkt.

In de bijlage vinden jullie de agenda en de notitie, zowel in word als pdf (naar gelang de voorkeur).

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

 Provincie
Noord-Holland

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 10 januari 2018 10:21

Aan: [redacted]

[redacted]

[redacted]

RE: Concept agenda en aangepast memo t.b.v. overleg A8-A9 op 15 januari

[redacted]

[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 11 januari 2018 14:55
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: afspraak maandag
Bijlagen: EDOC-#1304543-v2-inzet_IenW_en_OCW_voor_afspraak_provincie__over_A8_A9_op_15_januari_2018 (3).pdf; EDOC-#1227670-v1-Beknopt_verslag_van_het_bestuurlijk_overleg_inzake_Verb....pdf; EDOC-#1306030-v1-Notitie_van_provincie_Noord-Holland_Verbinding_A8-A9_ir....docx; EDOC-#1306036-v1-kaartjes_en_beschrijving_Stelling_van_Amsterdam_voor_ov....pdf; EDOC-#1306033-v1-Agenda_gesprek_PNH_OCW_IW_dd_15_jan_2018.docx

Dag [REDACTED]

Het overleg is bij I&W, bij ons naast. Van 17 tot 17.45. Uitnodiging stuur ik door.
De nota voor de DG's zit in de lijn en vind je hier bij deze mail (een nota en vier bijlagen: Agenda, notitie provincie, kaartjes Stelling, verslag BO rijk provincie uit 2017)

Dinsdag spraken we met [REDACTED] de inzet door. Ze is akkoord met dit [REDACTED]

NHW zit in het [REDACTED]

[REDACTED] gaat maandag naar Parijs om te peilen of ons model van nominatie NHW wel door de keuring van het WHC kan komen. Dit is een belangrijke stap, ook voor de afstemming binnen het rijk over de NHW nominatie. Bij I&W zijn veel vragen over de beperkingen van een nominatie.

[REDACTED]

Maar goed, daar gaan we de komende weken aan werken. Maandag gaan we het over de A8/A9 hebben, de NHW laten we soms zijdelings aan de orde komen.
Onze aanpak (toch zoeken naar oplossing samen met de provincie) verraste I&W overigens wel. Dit biedt ook weer perspectief voor de gesprekken over de NHW.

Groet [REDACTED]

[REDACTED] de
Verzonden: donderdag 11 januari 2018 13:57
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

Dag [REDACTED]

Hoe laat en waar is het overleg de 15^e. Ik heb het nog niet in de agenda staan.

Vr gr [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 4 januari 2018 17:46

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

Beste mensen,

Het gesprek van de 15^e januari ben ik aan het voorbereiden. Dinsdag 9^e januari wil ik het kort aan de orde laten komen in het PO dat EenK met DG Wolfersbergen heeft. De inzet en redeneerlijn wil ik met jullie in deze mail doornemen. Lezen jullie mee en laat me je reactie weten.

Vanochtend sprak ik [REDACTED] over de agenda en stukken die maandag de 15^e op tafel liggen en de afspraken die rijk en provincie kunnen maken in het gesprek. De oplossing waarin provincie en rijk elkaar vinden, waar [REDACTED] gisteren over schreef.

Ook sprak ik vanmiddag met [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 3 januari 2018 14:11

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 3 januari 2018 13:03

Aan: [Redacted]

CC: [Redacted]

Onderwerp: RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

Dag [Redacted]

Ik begrijp dat het antwoord [Redacted]

[Redacted]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

.....

[REDACTED]

.....

[REDACTED]

.....

[REDACTED]

www.cultureelerfgoed.nl

.....

Werkdagen: ma, di, wo, do

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 3 januari 2018 10:58

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: ICOMOS Advisory Mission Defence Line of Amsterdam

Beste allen,

*De verder mail va
3 januari*

Notitie Verbinding A8-A9 i.r.t. werelderfgoed SvA

1) Terugblik en vooruitblik op het proces

Verbinding A8-A9

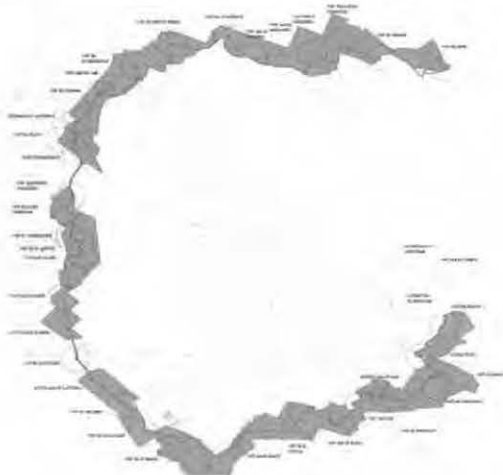
In het gebied ten oosten van de A9 en ten westen van de A7/A8 is sprake van een bereikbaarheidsprobleem. De provinciale wegen N203 en N246 vormen de schakel tussen de A9 en A7/A8. Deze kunnen het verkeersaanbod niet verwerken. De grote verkeersdruk op de N203 zorgt voor ernstige leefbaarheidsproblemen in Krommenie, Wormerveer en Assendelft. Bij een toenemende verkeersdruk zullen filevorming, overlast en onveiligheid toenemen. Het totale wegennet boven het Noordzeekanaal is weinig robuust. De tunnels zijn kwetsbaar en er ontbreekt een goede oost-west verbinding om het verkeer te kunnen sturen wanneer sprake is van een incident en/of grote opstoppen.

Deze problematiek is beschreven in het MIRT-onderzoek Noordkant Amsterdam (MONA). Rijk en regio zijn vervolgens een Uitvoeringsagenda Aanpak Noordkant Amsterdam (oktober 2013) overeengekomen. Daarin is afgesproken dat het Rijk de grotere knelpunten, corridors A9 en A7/A8, oppakt en de regio de verbinding tussen de A8 en A9. Als aandachtspunten zijn onder andere genoemd de effecten op andere wegen en op het werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. De provincie Noord-Holland heeft, samen met partners uit de regio, een planstudie (planMER) Verbinding A8-A9 uitgevoerd.

Uit de NMCA 2017 blijkt dat de bereikbaarheidsopgaven op de A9 minder groot zijn dan andere opgaven in deze regio, zoals de A7/A8 en de ring A10. Daarnaast blijkt uit de NMCA dat het wegennet rond Amsterdam weinig robuust is, maar dat er geen prioritair robuustheidsknelpunt naar boven komt.

UNESCO-werelderfgoed de Stelling van Amsterdam

Het Koninkrijk der Nederlanden heeft in 1992 het Werelderfgoedverdrag geratificeerd. Daaruit voortkomend is in 1996 de Stelling van Amsterdam op de UNESCO-werelderfgoedlijst geplaatst. Daarbij is de provincie Noord-Holland, samen met de provincie Utrecht voor het Utrechtse deel, als siteholder (eerstverantwoordelijke) van dit werelderfgoed aangewezen. Rijk, siteholder en initiatiefnemer hebben een gezamenlijke verplichting in het behouden van de Outstanding Universal Value (OUV) van dit werelderfgoed.

Een verbinding A8-A9 kruist, ongeacht de locatie, altijd het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam en raakt daarmee in meer of mindere mate de OUV van de Stelling van Amsterdam. De Stelling van Amsterdam is een 135 kilometer lange verdedigingslinie rondom Amsterdam,

aangelegd tussen 1880 en 1914. Het leger, de regering en de koning(in) zouden zich binnen deze ring kunnen terugtrekken bij een aanval op Nederland. De Stelling bestaat uit 42 forten en 4 batterijen en een groot aantal dijken en sluizen op een afstand van 15 tot 20 kilometer van Amsterdam. Ze vormen een uniek samenspel met het systeem van dijken, sluizen, kanalen en inundatiepolders.

De Stelling van Amsterdam is één van de 10 werelderfgoederen die Nederland rijk is. In Noord-Holland zijn daarnaast de Grachtengordel van Amsterdam, droogmakerij de Beemster en (een deel van de) Waddenzee eveneens UNESCO- werelderfgoed

Omdat de wegverbinding A8-A9 dus het werelderfgoed Stelling van Amsterdam raakt, is ICOMOS, adviesorgaan van UNESCO, afgelopen periode meerdere keren om advies gevraagd met betrekking tot deze wegverbinding (zie voorts hieronder)

In de toekomst zullen meerdere infrastructuurprojecten (rijks en provinciaal) te maken krijgen met werelderfgoed. Uit de Verkenning Corridorstudie Amsterdam-Hoorn (A7/A8) kunnen maatregelen voortvloeien die interfereren met de werelderfgoederen De Beemster en De Stelling van Amsterdam. Het zal naar verwachting uitbreiding van bestaande infrastructuur betreffen en geen nieuwe doorsnijdingen. Desalniettemin zal de vraag opspelen hoe rijk en regio met dergelijke opgaven in een drukke Randstad omgaan.

Voortraject besluitvorming wegalternatief

De planMER fase is medio 2017 afgerond en vrijgegeven voor inspraak en adviezen van derden. Uit de onderzoeken komt naar voren dat er een nut en noodzaak is voor een verbeterde verbinding tussen de A8 en A9. De aanleg van de Verbinding A8-A9 verbetert de bereikbaarheid en de leefbaarheid. De robuustheid van het wegennetwerk in de MRA wordt vergroot. Daarvoor zijn drie alternatieven uitgewerkt:

- Nul-plusalternatief (opwaarderen bestaande infra);
- Heemskerkalternatief (nieuwe infra);
- Golfbaanalternatief (nieuwe infra).

Uit de resultaten van de planMER studie blijkt dat het Nul-plusalternatief een beperkte bijdrage levert aan de doelstellingen voor de bereikbaarheid en geen bijdrage levert aan de doelstellingen voor de leefbaarheid in de kernen. De maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) laat ook zien dat dit alternatief niet opbrengt wat het kost: een MKBA ratio van 0,5-0,6.

Het Heemskerkalternatief en Golfbaanalternatief dragen wel bij aan het behalen van de doelstellingen voor de bereikbaarheid en de leefbaarheid. Het Heemskerkalternatief kent een MKBA ratio van ongeveer 0,9-1,0 en het Golfbaanalternatief 1,3-1,5.

De economische baten van het Golfbaan- en Heemskerkalternatief bedragen € 500 a € 570 miljoen. De kosten van de Verbinding A8-A9 zijn geraamd op € 290 a € 330 miljoen (Golfbaanalternatief) tot circa € 470 a € 500 miljoen (Heemskerkalternatief). Het Nul-plusalternatief is minder duur, heeft minder oplossend vermogen en is maatschappelijk onrendabel.

De regio is bereid een groot deel van de kosten van deze verbinding voor haar rekening te nemen. De verschillende partijen hebben daarvoor in hun begroting een bedrag gereserveerd van in totaal € 111 miljoen. Het feit dat de weg zowel aan de west (A9) als oost (A7/A8) kant aansluit op het Rijkswegennet en de hieraan verbonden eisen in verband met veiligheid en afwikkelcapaciteit zijn een sterk kostenverhogende factor. Ook de gestelde noodzaak om de verzorgingsplaatsen en brandstofverkooppunten (concessie uitgegeven door Rijksoverheid) langs de A9 te verplaatsen naar een andere locatie langs de A9 werkt kostenverhogend.

Besluitvorming voorkeursalternatief

Voor de problemen die er spelen zijn er mogelijkheden om deze op te lossen, blijkt uit de planMER. Op basis van de resultaten van de planMER en de externe adviezen (van o.a. Commissie m.e.r.) hadden Gedeputeerde Staten in december 2017 een besluit willen nemen over een voorkeursalternatief. de Commissie m.e.r. constateert dat er voldoende beslisinformatie ligt om een voorkeursalternatief aan te wijzen.

ICOMOS stelt dat het Nul-plusalternatief acceptabel is voor wat betreft de effecten op de waarde van het werelderfgoed, maar constateert tevens dat deze maatregel geen voldoende oplossend vermogen heeft voor de problematiek van leefbaarheid en bereikbaarheid. De andere twee alternatieven zijn in de huidige vorm niet acceptabel omdat ze volgens ICOMOS de OUV van de Stelling van Amsterdam teveel schaden.

Het advies van ICOMOS, dat geen van de alternatieven van de A8-A9 wordt ondersteund door ICOMOS, hebben er bij GS toe geleid vooralsnog geen besluit te nemen over een voorkeursalternatief maar eerst het gesprek met de ministeries van OCW en I&W aan te gaan. Het advies van ICOMOS is op dit moment de enige 'hobbel' die een besluit over een voorkeursalternatief in de weg staat.

Vervolgtraject besluitvorming A8-A9

Nadat GS hebben gekozen voor een voorkeursalternatief wordt dat alternatief verder uitgewerkt in een provinciaal inpassingsplan (PIP). In het PIP wordt het alternatief gedetailleerd uitgewerkt. In deze fase is het nog mogelijk om voor één alternatief verschillende inpassingsvormen tegen

elkaar af te wegen. De vaststelling van het PIP is het uiteindelijke juridische besluit waarop realisatie kan plaatsvinden.

2) Betekenis en consequentie ICOMOS Advies

Advies ICOMOS naar aanleiding van Advisory Mission oktober 2017

Gedurende het planMER proces is advies gevraagd aan ICOMOS. In eerste instantie in 2015 waarin ICOMOS, aan de hand van toen nog 7 alternatieven, heeft aangegeven dat de noodzaak voor een verbinding aantoonbaar is, maar om een goed oordeel te kunnen geven, verbeeldingen en 3D modellen nodig zijn. De verbeeldingen van de drie resterende alternatieven zijn geleverd in januari 2017, waarop in mei 2017 ICOMOS heeft aangegeven dat de twee gestrekte alternatieven (Heemskerk- en Golfbaanalternatief) niet acceptabel zijn en daarom het Nul-plusalternatief de voorkeur geniet. Omdat uit de planMER blijkt dat het Nul-plusalternatief maatschappelijk niet rendabel is, is ICOMOS gevraagd om op basis van een Advisory Mission het project integraal te beoordelen.

Op 6 en 7 oktober jl. heeft de ICOMOS Advisory Mission plaatsgevonden in het kader van de A8-A9 wegverbinding in relatie tot het UNESCO-werelderfgoed de Stelling van Amsterdam. Op 9 november jl. is het advies naar aanleiding van deze missie ontvangen.

Samenvatting van het advies van ICOMOS:

1. ICOMOS gaat akkoord met het voorafgaande selectieproces waarin van 7 wegalternatieven naar 3 wegalternatieven is getrechterd;
2. Met name de 3 resterende wegalternatieven heeft ICOMOS bestudeerd in het kader van de missie. Daarbij zijn het behoud van de Outstanding Universal Value (OUV) van de Stelling van Amsterdam betrokken als ook de verkeerstechnische afwegingen om tot een weg te komen betrokken;
3. ICOMOS constateert (wederom) dat het Nul-plusalternatief als enige geen effecten heeft op de OUV van de Stelling van Amsterdam. ICOMOS concludeert echter ook dat dit alternatief niet het schadelijk effect op leefbaarheid wegneemt en geen oplossing is voor het bereikbaarheidsprobleem;
4. Op dit moment concludeert ICOMOS dat er geen alternatief is dat ondersteund kan worden, dus ook niet het nul-plusalternatief. De aanbeveling is om andere opties te identificeren/onderzoeken die kunnen voldoen aan de parameters: behoud OUV, verbeteren leefbaarheid/gezondheid en verbeteren mobiliteit;
5. Deze eventuele andere opties moeten t.z.t. op gelijke basis worden onderzocht en beoordeeld als de huidige alternatieven, dat betekent in de context van de Outstanding Universal Value van de Stelling van Amsterdam, door middel van een Heritage Impact Assessment (HIA) en door middel van verkeersmodelberekeningen en geluidsonderzoeken e.d.;

6. ICOMOS concludeert ook dat dit deel van de Stelling van Amsterdam (het noordwestelijk deel) al deels was aangetast ten tijde van de inschrijving tot werelderfgoed (1996). En dat sindsdien verdere ontwikkelingen in dit deelgebied hebben plaatsgevonden, die nu leiden tot een opvallend risico van toenemende negatieve effecten door middel van de huidige voorgestelde projecten. Ook constateert ICOMOS dat de kenmerken van het landschap in dit gebied al deels zijn aangetast: zoals geomorfologie, watersysteem e.d.;
7. De fragmentatie en de toenemende isolatie van de verschillende Stelling-elementen moet een halt toegeroepen worden, aangezien de integriteit en authenticiteit van het werelderfgoed gehandhaafd moet blijven. Het behoud van de integriteit en authenticiteit van de zichtbare attributen van de Stelling van Amsterdam, is een belangrijk element geweest bij de beoordeling van de alternatieven en het eindadvies;
8. ICOMOS adviseert de mogelijkheid van een bufferzone alhier te onderzoeken (N.B. dit advies is al eerder afgegeven door ICOMOS, en hierop is ook al eerder een reactie van onze kant gekomen in de Minor Boundary Modification c.q. bij de Significant Boundary Modification);
9. ICOMOS adviseert herstel van het landschap op diverse locaties binnen de Stelling van Amsterdam;
10. ICOMOS suggereert om voor de gehele Stelling van Amsterdam een strategisch plan op te stellen hoe in de toekomst om te gaan met ruimtelijke ontwikkelingen, met name infrastructurele ontwikkelingen.

Gevolgen van het advies ICOMOS voor andere ruimtelijke ontwikkelingen

Het ICOMOS advies met betrekking tot de planstudie Verbinding A8-A9 kan verstrekende gevolgen hebben voor de ruimtelijke ontwikkelingen in de Amsterdamse regio. ICOMOS geeft aan dat behoud van de OUV van de Stelling van Amsterdam leidend is en dat deze niet mogen worden aangetast. Een inpassing die de OUV geheel spaart is wenselijk, maar onmogelijk in het geval van de A8-A9 alternatieven. Immers, er is een uitgebreide ontwerp- en selectieprocedure doorlopen, uitgebreider dan gebruikelijk in deze fase van een project, waarin rekenschap is gehouden met de OUV van de Stelling van Amsterdam. Dit betekent dat andere projecten (vanuit mobiliteit, ruimtelijke ordening of economische zaken) in en- of aanpalend aan de Stelling Amsterdam, in de toekomst ook te maken kunnen krijgen met beperkingen, in verband met de instandhoudingsverplichting UNESCO werelderfgoed. Datzelfde geldt voor de andere werelderfgoederen waaronder droogmakerij de Beemster, de Grachtengordel Amsterdam (in Noord-Holland) en de Nieuwe Hollandse Waterlinie als toekomstig werelderfgoed. Daarmee worden ruimtelijke ontwikkelingen in een groot gebied van het economische hart van Nederland zeer complex. In bijlage 1 is een overzicht gegeven van mogelijke projecten die spelen op het scheidsvlak ruimtelijke ontwikkeling en behoud werelderfgoed.

De wijze waarop in het A8-A9 dossier wordt omgegaan met het advies van ICOMOS en uiteindelijk met de besluitvorming van het Werelderfgoedcomité van UNESCO, is medebepalend voor de wijze waarop andere projecten moeten omgaan met de advisering door ICOMOS. De wijze

waarop de A8-A9 uiteindelijk wordt ingepast in de Stelling van Amsterdam kan gevolgen hebben voor andere, vergelijkbare, projecten rondom het werelderfgoed.

Daarbij moet worden opgemerkt dat GS Noord-Holland voor nu nog steeds inzetten op de realisatie van een A8-A9 wegverbinding en behoud van het werelderfgoed Stelling van Amsterdam.

De betekenis van het advies van ICOMOS voor het project A8-A9

In eerste instantie was uit het advies van ICOMOS niet duidelijk of nieuwe alternatieven moeten worden onderzocht of inpassingsvarianten van de bestaande alternatieven. Daarvoor is bij ICOMOS opheldering gevraagd. Als antwoord is gekomen dat modificaties aan de bestaande alternatieven onvoldoende soelaas bieden om de alternatieven acceptabel te krijgen. Dit betekent dat volgens ICOMOS nieuwe alternatieven/opties onderzocht moeten gaan worden. Hiermee is het project A8/A9 terug bij af.

De afgelopen drie jaar is vanaf de Notitie Reikwijdte en Detailniveau zorgvuldig gekeken naar allerlei mogelijke alternatieven. Alle alternatieven zijn daarbij getoetst op de criteria die door ICOMOS worden aangedragen door middel van een HIA. De drie nu nog in onderzoek zijnde alternatieven scoren daarin het best. Betere of andere alternatieven zijn niet voor handen.

De ontwerpen van de alternatieven van de A8-A9 zijn verder uitgewerkt dan gebruikelijk in deze fase. Dit is mede gedaan op verzoek van de Commissie m.e.r. De commissie adviseerde in 2016 op basis van optimale ontwerpen de MER-onderzoeken uit te voeren. De ontwerpen zijn via een uitgebreid ontwerpproces tot stand gekomen. Het College van Rijksadviseurs (CRA) heeft hierover geconstateerd dat de nadruk bij de ontwerpen gelegd is op het beperken van de aantasting van de Stelling van Amsterdam en dat er tegelijkertijd kansen zijn gezocht om de kwaliteiten te versterken.

3) Besluitvorming A8-A9

Betekenis advies voor de planning besluitvorming A8-A9

GS van Noord-Holland hadden in juli 2017 een besluit willen nemen over een voorkeursalternatief. Dat besluit is mede op verzoek van de toenmalige minister van OCW uitgesteld in afwachting van de missie en het advies van ICOMOS. In de periode juli-oktober 2017 heeft wel inspraak en consultatie plaatsgevonden.

Op basis van de inspraak en consultatie hadden GS eind december 2017 een besluit willen nemen over een voorkeursalternatief. Ook deze planning is losgelaten gezien het advies van ICOMOS.

De provincie wenst de besluitvorming over een voorkeursalternatief voor de zomer van 2018 af te ronden. Daarvoor is een aantal argumenten:

- 1) In maart 2019 zijn provinciale verkiezingen. Een besluit na de zomer van 2018 is te dicht op de verkiezingen, waardoor PS waarschijnlijk geen startbesluit voor de volgende fase meer gaan nemen. De consequentie is dat het project dan minimaal een jaar stilligt;
- 2) Rijk en regio hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten in het kader van het MIRT onderzoek Noordkant Amsterdam. Deze overeenkomst eindigt op 1 juli 2018;
- 3) Gekoppeld aan de samenwerkingsovereenkomst heeft de regio (PNH, Vervoerregio en gemeenten) op dit moment € 111 mln. gereserveerd. Bij een aantal partijen staan de budgetten onder druk. Uitstel van besluitvorming leidt tot verminderd draagvlak onder de partners en het verder onder druk zetten van gereserveerde budgetten.

Naam overleg Overleg PNH, OCW en I&W
Locatie Ministerie IenW, Rijnstraat 8, 11e verdieping D-275 in Den Haag
Datum 15 januari 2018
Tijdstip begin: 17:00 eind: 17:45

Uw contactpersoon

BEL/MOB

Agenda

1|2

Agendapunten

1 Opening en voorstelronde

Het overleg heeft een informierend en verkennend karakter. Het richt zich op de interpretatie van het ICOMOS advies, vaststellen van de huidige beleidsuitgangspunten, de actuele beleidsknelpunten en de ruimte voor oplossing.

Aanwezig zijn:

2 Terugblik en vooruitblik op het proces

Provincie en rijk blikken kort terug op de geschiedenis van de planontwikkeling bereikbaarheid A8/A9 en de instandhouding werelderfgoed. Daarnaast wordt stilgestaan bij de planning van de besluitvorming rond de Verbinding A8-A9. Ook worden toekomstige beleidsontwikkelingen rond de bereikbaarheid in de regio noordwest Amsterdam besproken.

3 Betekenis en consequentie van het ICOMOS advies

Bij dit agendapunt wordt stil gestaan bij het advies van ICOMOS: wat betekent dit specifiek voor de Verbinding A8-A9, maar ook wat betekent dit voor andere projecten rond de werelderfgoederen (Stelling

van Amsterdam, Beemster, Nieuwe Hollandse Waterlinie)? En wat zijn de rollen van ICOMOS en het Werelderfgoedcomité UNESCO?

4 Oplossingsrichtingen

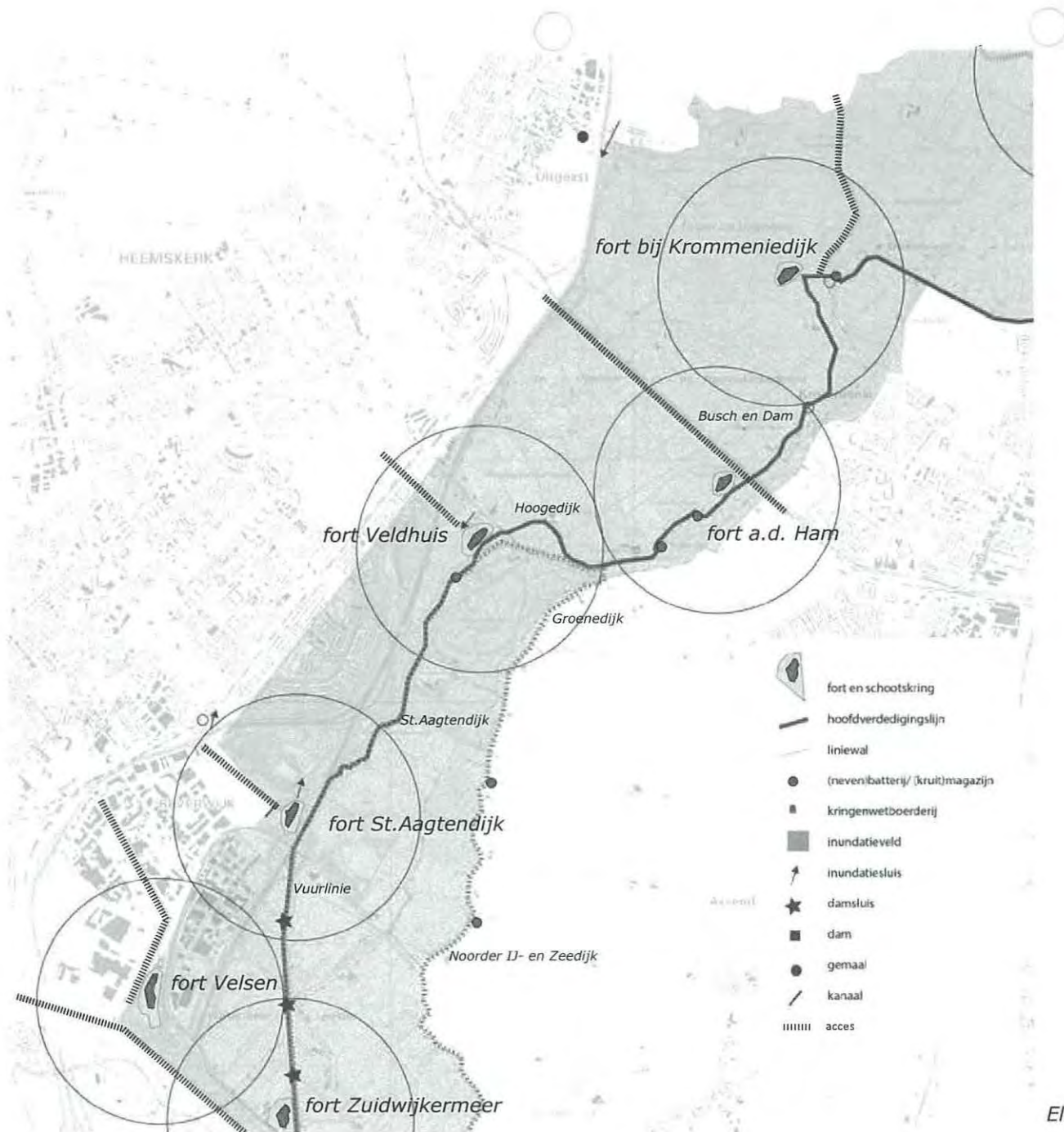
Welke oplossingen zijn denkbaar en wie kan welke rol daarin vervullen?

5 Vervolg

Welke afspraken kunnen gemaakt worden en is een vervolgoverleg van GS en bewindslieden opportuun en/of nodig? Zo ja, wat zijn dan de bespreekpunten?

6 Sluiting

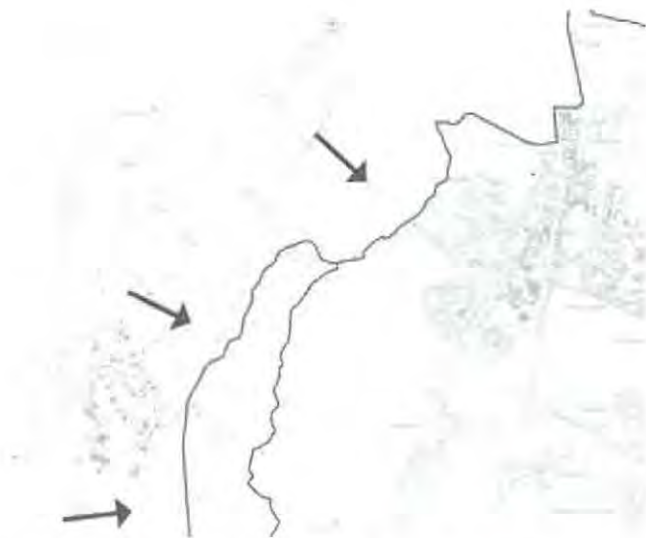

Elementen behorende bij de Stelling van Amsterdam

Liniedijk (hoofdverdedigingslijn)

De kenmerken van de hoofdverdedigingslijn zijn:

- Noordelijkdeel hoofdverdedigingslijn over bestaande dijk en traditionele driedeling van binnengebied, hoofdverdedigingslijn en inundatiegebied;
- Ten zuiden van fort Veldhuis is sprake van een unieke situatie in de SvA, omdat de verdediging hier bestaat uit een dubbele linie;
- De elementen bestaan uit dijken en liniewallen.

Ketting van inundatievelden en inundatiemiddelen (watermanagementsysteem)

De kenmerken van het watermanagementsysteem zijn:

- Noord van fort Krommeniedijk open, herkenbare en waterrijke inundatievlakte;
- Tussen fort bij Krommeniedijk en fort Veldhuis een open inundatiegebieden;
- Het inundatiegebied wordt naar het zuiden toe smaller en is grotendeels bebouwd;
- Strategisch open landschap tussen de dubbele linie;
- Diverse waterstaatkundige werken, zoals duikers en sluizen.

Systeem van militaire elementen (militair systeem)

De kenmerken van het militaire systeem zijn:

- De fortcomplexen; fort aan de Krommeniedijk, fort aan den Ham, fort bij Veldhuis, fort aan de St. Aagtendijk, fort bij Velsen en ort Zuidwijkermeer. Veelal gekoppeld aan accessen in de inundatievlakten.
- Verboden kringen, herkenbaar door openheid en vrij zicht vanuit de forten;
- Diverse militaire en niet -militaire elementen, waaronder ook elementen gelegen aan de tweede liniewal.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 18 januari 2018 17:36
Aan: W [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Verbinding A8-A9 irt SvA, redeneerlijn
Bijlagen: 180117 Redeneerlijn A8-A9 irt advies ICOMOS v3.5.docx; 20180116_ Memo Antea
Aanvullende kosten verdiepte ligging en aansluiting....pdf

[REDACTED]

Het voorstel van de provincie is binnen. Ik stel voor dat we maandag in de ochtend (voor 11 uur) een gezamenlijke reactie geven. [REDACTED] wil in GS een terugkoppeling geven. Wat mij betreft [REDACTED]

Het voorstel neem ik morgen door. L [REDACTED], ben jij morgen bereikbaar om nog een paar punten per mail of telefoon door te nemen?

Groet [REDACTED]

/an [REDACTED]
Verzonden: donderdag 18 januari 2018 16:51

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Verbinding A8-A9 irt SvA, redeneerlijn

Beste [REDACTED],
Bijgaand ontvangen jullie de redeneerlijn zoals is toegezegd afgelopen maandag in ons gesprek. Ik heb van mijn bestuurders (GS) afgelopen dinsdag de opdracht gekregen om de redeneerlijn komende dinsdag (23/1) in GS te brengen. Ik heb aangegeven dat dit een eerste aanzet van onze kant wordt die nog moet worden afgestemd met OCW en I&W.

Wij zien dit als een groeidocument. De insteek voor nu is dat het als basis kan dienen voor een BO tussen ministers en CdK en gedeputeerden. Uiteindelijk speelt dit document een rol bij de besluitvorming over een voorkeursalternatief en is het de basis voor de communicatie richting ICOMOS.

Bijlage 2 is in bewerking.
Bijlage 3 is een onderzoek van Antea dat ik al eerder aan [REDACTED] beschikbaar heb gesteld. Rijkswaterstaat heeft daar inmiddels een toets op uitgevoerd. Daar kwam nog een aanpassing uit naar voren die het verschil in kosten tussen verdiepen Golfbaan- en Heemskerkalternatief groter maakt. [REDACTED]
[REDACTED] Voor de discussie voor nu is dat niet van belang want het leidt bij PNH iig niet tot een andere conclusie of andere insteek in de redeneerlijn.

Wij zijn benieuwd naar jullie reacties.

Groet en goed weekend,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED].nl
[REDACTED]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 19 januari 2018 15:25
Aan: [REDACTED] (k [REDACTED].nl)
Onderwerp: reactie op notitie provincie
Bijlagen: 20180116_ Memo Antea Aanvullende kosten verdiepte ligging en aansluiting....pdf;
180117 Redeneerlijn A8-A9 irt advies ICOMOS v3.5.OPMERKINGEN [REDACTED].docx

Beste [REDACTED]

De notitie heb ik zonet doorgenomen. [REDACTED]

In het gesprek gaven we aan dat OCW mogelijkheden ziet om op basis van het ICOMOS advies naar een ingepaste variant kunnen werken. [REDACTED] Woensdag spreken [REDACTED] verder en kijken we ook nog specifiek naar de rol (advies, toetsing) van OCW.

[REDACTED] en [REDACTED], kunnen jullie de notitie lezen en nagaan of de [REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] wil dinsdag in GS een schriftelijke terugkoppeling doen over het gesprek. Gisteren gaf ik hem telefonisch al aan dat dit wat ons betreft op hoofdlijnen kan. Maandag om 12 uur wil hij de stukken versturen, in de ochtend heb ik nog telefonisch contact met hem. Mijn suggestie richting hem [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

6. [REDACTED]

Organisator:

Groet

CC:

Dad

niet logisch dat

Het lijkt mij

In het overleg van maandag is aangegeven dat de oplossing die de provincie op papier zet, wordt bestuurlijk wordt "afgecheckt". Mijn interpretatie is dat [REDACTED]

Je voorstel om [REDACTED]

Van: [REDACTED]@minienm.nl]

Verzonden: dinsdag 16 januari 2018 15:59

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: FW: Vervolg op uitkomst gesprek OCW-I&W-PNH van 15/1

Hoi [REDACTED]

Volgens mij moet het een document [REDACTED]

[REDACTED]

Een advies daarbij: [REDACTED]

We kunnen [REDACTED] zijn minst vragen waarom deze deadlines.

Morgen even bellen?

Groet [REDACTED]

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [REDACTED] >

Datum: dinsdag 16 jan. 2018 1:08 PM

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Vervolg op uitkomst gesprek OCW-I&W-PNH van 15/1

Heren,

Volgens mij een prima overleg gisteren aan het einde van de dag. Afsproken is dat wij (PNH) een redeneerlijn op papier gaan zetten, waarin aandacht wordt besteed aan de wijze waarop de adviezen van ICOMOS worden opgevolgd. Het streven is dat er uiterlijk 29 januari (liefst al op de 25ste) een met jullie afgestemd stuk ligt. Wij gaan de komende twee dagen de redeneerlijn opbouwen. Donderdag aan het einde van de dag is er een concept beschikbaar met het verzoek aan jullie om daar op te reageren. Ik hoor graag van jullie of jullie de behoefte hebben om daar een overleg over te voeren of dat we het per mail afhandelen.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

woensdag is mijn vaste vrije dag.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 15 februari 2018 17:26
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Verbinding A8-A9 en het advies van ICOMOS irt de Stelling van Amsterdam, redeneerlijn
Bijlagen: 180131_Redeneerlijn A8-A9 vs SvA_v9.pdf; bijlage 2.2 varianten nulplusalternatief.pdf; bijlage 6 20180116_ Memo Antea Aanvullende kosten verdiepte ligging en aansluiting.pdf

---

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 8 februari 2018 15:18
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Verbinding A8-A9 en het advies van ICOMOS irt de Stelling van Amsterdam, redeneerlijn

Beste mensen,

Op 22 februari as. hebben wij een afspraak over de redeneerlijn Verbinding A8-A9. Het overleg heeft als doel om de redeneerlijn gezamenlijk te voltooien. Jullie bijdrage daarin is onontbeerlijk.

Bijgaand vinden jullie de stukken die dan voorliggen. Wij hebben gepoogd zoveel mogelijk te werken in de lijn zoals eerder door OCW is geschetst.

Het overleg vindt plaats bij de Provincie Noord-Holland, Houtplein 33.

Mochten jullie vragen hebben, laat het dan weten.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

woensdag is mijn vaste vrije dag.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 februari 2018 22:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: tbv insteek gesprek met Provincie Noord-Holland, donderdag as., A8/A9

Ha L [REDACTED]

11.30 uur ben ik ook op het station. Tikfoutje

Groet [REDACTED]

Op 21 feb. 2018 om 18:13 heeft [REDACTED] <[REDACTED].nl> het volgende geschreven:

[REDACTED],
Ik kon en kan me er in vinden. Afspraak staat toch voor 12 uur. Ik heb nog een afspraak in Amersfoort en kom pas 11.30 uur aan in Haarlem, met trein uit Amsterdam.
Vervolgens fiets.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 21 februari 2018 17:43
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: tbv insteek gesprek met Provincie Noord-Holland, donderdag as., A8/A9

Dag [REDACTED],

Morgen hebben we het overleg. Heb jij aanvullingen en aandachtspunten?
Onderweg naar de provincie kunnen we ook voorbespreken. Om 10.30 uur kom ik aan op Haarlem station. Ik neem een OV fiets. Wat zijn jouw reisplannen?

[REDACTED]

Op 19 feb. 2018 om 18:05 heeft [REDACTED] <[REDACTED]> het volgende geschreven:

[REDACTED], Volledig eend met deze insteek!

De basis van de redeneerlijn lijkt [REDACTED]

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Werkdagen: ma, di, wo, do

Donderdag spreken we met de provincie over de redeneerlijn. Vandaag besprak ik het voor met [REDACTED] RWS, regio accounthouder). De conclusie was dat de notitie

Groet J

1

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: gesprek met Provincie over project doortrekken A8 naar A9

De vraag is: wanneer melden we wat en in welke vorm....

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 7 mrt. 2018 om 18:26 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Dag [REDACTED]

Dan wacht ik jullie gesprek morgen af. Je hebt het over een Soc. Welke Soc bedoel je? Over de A8/a9 zouden we voorlopig niets melden.

Groet J [REDACTED]

Op 7 mrt. 2018 om 18:02 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Dag [REDACTED],
Sorry, Schoot er even tussendoor. Is mooi verslag. Morgen middag zit ik met [REDACTED] rond de tafel over dit onderwerp.

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 maart 2018 17:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: gesprek met Provincie over project doortrekken A8 naar A9

Dag [REDACTED]

Vorige week mailde ik je met een voorstel voor een verslagje richting de provincie (zie onder aan de mail) en de zorg van I&W. Kan nog even naar het verslagje kijken? Dan kunnen we het versturen.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED] den
Verzonden: donderdag 1 maart 2018 18:14
Aan: [REDACTED] de
Onderwerp: gesprek met Provincie over project doortrekken A8 naar A9

Dag [REDACTED]d,

Met [REDACTED] heb ik nog gesproken over het overleg van de 22^e. We stellen voor de provincie een [REDACTED].
[REDACTED] Zie de opzet van het te versturen onder aan de mail. In de bijlage een meer uitgebreider verslag (is voor ons eigen archief).

In het gesprek uitte

[REDACTED]

[REDACTED]

Lees je nog even mee met het verslag?

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
Van:
Verzonden:

[REDACTED]
BO MIRT Noord-West NL

Dag [REDACTED],

I&W heeft nieuwe MIRT afspraken gemaakt met verschillende regio's waaronder de MRA over de A8/A9. Zie tekst hieronder en de link naar de brieven aan de kamer over de afspraken.

[REDACTED], lijkt het wel.

In de tekst ook een melding van MIRT onderzoek naar de ontvlechting van de wegen bij het Rotterpolderplein (stroken voor doorgaand verkeer en stroken voor meer lokaler verkeer). Het knooppunt grenst aan de oostzijde van Stelling van Amsterdam, ter hoogte van Haarlem.

[REDACTED]
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/03/15/uitkomsten-vervolg-bo-mirt-zuidwest-en-noordwest-nederland>

A8/A9

☐ De regio heeft concrete plannen om de A8/A9 aan te leggen en wil dat deze aanleg wordt erkend als regionale bijdrage aan het Gebiedsgerichte Programma Bereikbaarheid van, naar en in de MRA. Er is nu €111 miljoen geserveerd door de regio met de bereidheid dit bedrag verder op te hogen. Het Rijk ziet het vooralsnog niet als bijdrage aan het programma, omdat er nog te weinig informatie is en wil dit in samenhang bezien met de programmalijs Netwerken, ringen en de stad.

☐ Rijk en regio besluiten:

o Los van het al dan niet erkennen van de A8/A9 als regionale bijdrage aan het Gebiedsgericht Programma Bereikbaarheid van, naar en in de MRA, verleent het Rijk medewerking aan het te nemen Tracébesluit voor de aansluiting van de A8/A9 op de A9.

o De regio toont aan hoe de aanleg van de A8/A9 zich verhoudt tot de hoofdopgaven van het Gebiedsgericht Programma Bereikbaarheid van, naar en in de MRA.

o De regio toont aan wat het oplossend vermogen is van de A8/A9 voor de hoofdopgave van het programma, de mate waarin het extra woningbouw faciliteert en de effecten van de A8/A9 op het hoofdwegennet (A8, A9 en A10).

o Voor de zomer 2018 wordt door rijk en regio gezamenlijk besloten over het al dan niet opnemen van de A8/A9 in het programma en onder welke voorwaarden.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 23 maart 2018 18:47
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: bellen op maandag

Dag [REDACTED]

Wanneer ben je maandag bereikbaar voor een telefonisch overlegje A8/A9. Het betreft het moment van melden aan UNESCO.

Groet [REDACTED]

[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 10:18

Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Gesprek met minister Van Engelshoven

[REDACTED]
Dank voor je reactie! Hierbij bevestig ik het gesprek met minister Van Engelshoven op woensdag 25 april van 10.15 – 11.00 uur. Het gesprek wordt gehouden op het Ministerie van OCW, Rijnstraat 50 in Den Haag. Mocht iemand gebruik willen maken van de parkeergarage (gevestigd aan de Oranjevuitensingel 25) dan ontvang ik graag het kenteken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 26 maart 2018 10:07
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Gesprek met minister Van Engelshoven

Goedemorgen [REDACTED],

Ik wil je bij deze laten weten dat Joke Geldhof en Elisabeth Post graag op de uitnodiging ingaan en agenda technisch zou het op woensdag 25 april van 10:15-11:00 mogelijk zijn.

Vertrouwende je hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Graag vragen wij uw aandacht voor het parkeren in de parkeergarage Dreef:

U kunt bij de provincie gratis parkeren in de parkeergarage Dreef wanneer u het provinciehuis bezoekt voor een gesprek met gedeputeerde Joke Geldhof.

Gebruik parkeerkaart:

Bij aankomst bij de slagboom op -1 op knop drukken, parkeerkaart uitnemen en doorrijden

naar -2 ; hier bij slagboom de parkeerkaartkaart opnieuw invoeren en weer uitnemen.
Parkeerkaart meenemen en aanbieden bij receptie Paviljoen Welgelegen om af te laten stempelen.

Bij vertrek de parkeerkaart aanbieden bij uitrijslagboom op -1. U kunt de waarschuwing "terug naar de kassa" negeren, en uitrijden.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Van: [redacted] nl]

Verzonden: vrijdag 23 maart 2018 16:14

Aan: [redacted]

Onderwerp: Gesprek met minister Van Engelshoven

Beste [redacted]

Ik heb vernomen dat gedeputeerde Post en gedeputeerde Geldhof van de provincie Noord-Holland graag een gesprek willen met minister Van Engelshoven van het Ministerie van OCW. Het betreft het vastleggen werelderfgoed redeneerlijn A8/A9. Via jullie collega [redacted] heb ik alvast 2 momenten laten reserveren in de agenda's. Kunnen jullie mij laten weten welke datum de voorkeur heeft? Het overleg wordt gehouden op het Ministerie van OCW, Rijnstraat 50 in Den Haag.

- Woe. 25 april van 09.15 – 10.00 of van 10.15 – 11.00 uur
- Di. 8 mei van 16.45 – 17.30 uur

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 16:44
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: [REDACTED] Amsterdam - adres en zaal
Bijlagen: Opzet Redeneerlijn A8-A9-SvA_RCE.DOCX

Beste mensen,

Morgen hebben we het gesprek over de redeneerlijn instandhouding werelderfgoed.
We zitten in kamer 6.058, op de zesde verdieping.

Het adres van OCW is Rijnstraat 50. Het OCW-gebouw staat tegenover het station Den Haag Centraal.
Jullie zijn aangemeld. Bij binnenkomst is het nodig je ID bewijs te tonen bij de receptie.

Vriendelijke groet,

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 28 maart 2018 14:08
Aan: [REDACTED] (nl)
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: reactie op notitie provincie - redeneerlijn

Dag [REDACTED]

Morgen hebben we overleg over de redeneerlijn A8/A9 in relatie tot de Stelling v Amsterdam.
Zowel vanuit I&W als OCW/RCE zijn opmerkingen gemaakt en aanvullingen gedaan voor de redeneerlijn. Vanuit de RCE hebben eerder we toegezegd een deel voor onze rekening te nemen. Er is echter nog belangrijke input nodig vanuit de provincie.
Verder merkte ik dat er verschillende benaderingen zijn over het doel van een redeneerlijn. Hopelijk is dat in de opzet nu voor iedereen helder. Het integrale stuk met aanvullingen voeg ik hier nu niet bij, wel de structuuropzet. Als iedereen het daar over eens is, kan de redeneerlijn verder uitgeschreven worden.

[REDACTED] en ondergetekende vertegenwoordigen morgen OCW en RCE.

Graag tot dan,

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 30 maart 2018 13:13
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: afspraken ambtelijk overleg OCW-I&W en PNH

Allen,

Bijgaand ontvangen jullie de afspraken zoals gisteren zijn gemaakt. Ik wil jullie vragen scherp op de deadlines te zijn om het afgesproken tijdpad ook daadwerkelijk te kunnen doorlopen. Er is nog werk aan de winkel.

- 1) De redeneerlijn wordt vervangen door twee documenten:
  - a. Een document waarin wordt geschetst hoe het proces doorlopen is. Daarbij duidelijk naar voren laten komen de Ladder van Verdaas en dat het niet alleen naar infra is gekeken.
  - b. Een document met procesafspraken voor het vervolgtraject, waaronder het Landschapsplan en go/no-go moment.
- 2) Bovenstaande stukken worden in concept verspreid op donderdag 5 april (Actie PNH).
  -) Uiterlijk dinsdag 10 april volgt een eerste reactie via de mail (Actie OCW/I&W/RWS).
- 4) Op woensdag 11 april vindt om 14:00 uur overleg plaats in Haarlem om de puntjes op de i's te zetten. (Regelen ruimte actie PNH)
- 5) OCW levert don 29 maart of vrij 30 maart tekstvoorstellen n.a.v. de redeneerlijn (Actie OCW Gereed).
- 6) OCW denkt na over de communicatie rond BO 25 april. Dit in verband met de afspraak binnen PNH dat PS wordt geïnformeerd over het gesprek.

[REDACTED] ik beschik niet over het mailadres van [REDACTED] Kan jij het doorzetten naar je opvolger?

Groet en goed paasweekend,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

woensdag is mijn vaste vrije dag.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden:

donderdag 5 april 2018 17:15

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp:

RE: Nieuwe versie redeneerlijn A8-A9 irt Stelling van Amsterdam

Dag [REDACTED]

Dankjewel voor het opstellen van deze twee documenten. Wij gaan deze intern (OCW/RCE) nog even bespreken en komen uiterlijk dinsdag met eventuele opmerkingen of aanvullingen. Ik kan er a.s woensdag bij zijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 5 april 2018 16:34

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Nieuwe versie redeneerlijn A8-A9 irt Stelling van Amsterdam

Goedemiddag allen,

In de bijlage vinden jullie de twee documenten zoals we vorige week hebben afgesproken:

- 1) Een historisch overzicht van het doorlopen proces om tot een voorkeursalternatief te komen. Daarbij is de passage over de Ladder van Verdaas uitgebreid.
- 2) Een toekomstplan over hoe bij de uitwerking van het voorkeursalternatief omgegaan wordt met de advisering van ICOMOS (met een nadruk op het Landschapsplan).

Komende woensdag, 11 april om 14:00 uur, hebben we een overleg gepland op het provinciehuis van Haarlem (Houtplein 33). Graag hoor ik wie van jullie aanwezig is i.v.m. de aanmeldingen. Graag ontvang ik tekstuele opmerkingen en opmerkingen van degene die er niet bij kan zijn uiterlijk dinsdag 10 april.

Alvast bedankt voor jullie reactie!

Met vriendelijke groet,

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 5 april 2018 16:34
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Nieuwe versie redeneerlijn A8-A9 irt Stelling van Amsterdam
Bijlagen: 1804_A8-A9_Redeneerlijn deel A_Historie_v1.docx; 1804_A8-A9_Redeneerlijn deel B_Toekomst_v1.docx

Goedemiddag allen,

In de bijlage vinden jullie de twee documenten zoals we vorige week hebben afgesproken:

- 1) Een historisch overzicht van het doorlopen proces om tot een voorkeursalternatief te komen. Daarbij is de passage over de Ladder van Verdaas uitgebreid.
- 2) Een toekomstplan over hoe bij de uitwerking van het voorkeursalternatief omgegaan wordt met de advisering van ICOMOS (met een nadruk op het Landschapsplan).

Komende woensdag, 11 april om 14:00 uur, hebben we een overleg gepland op het provinciehuis van Haarlem (Houtplein 33). Graag hoor ik wie van jullie aanwezig is i.v.m. de aanmeldingen. Graag ontvang ik tekstuele opmerkingen en opmerkingen van degene die er niet bij kan zijn uiterlijk dinsdag 10 april.

Alvast bedankt voor jullie reactie!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED].nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]
Van: [REDACTED]
Verzonden: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]

dinsdag 10 april 2018 17:52

CC: [REDACTED]

Onderwerp: reactie lenW en OCW op teksten provincie
Bijlagen: opmerkingen I&W en OCW 1804_A8-A9_Redeneerlijn deel B_Toekomst_v1 (2).docx;
opmerkingen lenW en OCW 1804_A8-A9_Redeneerlijn deel A_Historie_v1.docx

Beste [REDACTED],

De stukken voor de redeneerlijn hebben we doorgelezen. Er is weer een grote slag gemaakt. Onze tekstuele opmerkingen staan in de bijlage. Hieronder twee algemene opmerkingen.

Gesprek in januari

Vooraf een terugblik op het gesprek uit januari. Het uitgangspunt voor het bestuurlijk overleg over twee weken.

In het DG en directeurenoverleg in januari spraken provincie en rijk elkaar over het provinciale project verbinding A8/A9. Besproken werd dat dit een complexe situatie is voor de urgente vraagstukken bereikbaarheid, leefbaarheid en instandhouding. OCW gaf aan dat het ICOMOS-advies van november 2017 aanknopingspunten bevat om tot een oplossing te komen. Het betreft het inpassen van een wegvariant die de OUV zo min mogelijk schaadt en er zijn mogelijkheden om winst te behalen voor het werelderfgoed. Bijvoorbeeld door het aanpakken van de verrommeling en het nemen van herstelmaatregelen.

[REDACTED]
In het overleg van januari is afgesproken dat de provincie een redeneerlijn met argumentatie maakt. Het rijk helpt hier bij. In een bestuurlijk overleg kan deze redeneerlijn bevestigd worden.

Algemene reactie op de stukken

[REDACTED]
Morgenmiddag spreken we verder.

Vriendelijke groet,

[REDACTED]
Ministerie van OCW - [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 11 april 2018 16:01
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Stelling van Amsterdam voor gesprek M
Bijlagen: Document26.docx; ATT00001.htm

Dag [REDACTED]

Straks heb je een gesprek met M. Over het gesprek met de provincie over de A8/a9 in de stelling van Amsterdam zou ik nog terugkoppelen. Het is zojuist afgerond.

Het gesprek verliep goed. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Voorstel is dan [REDACTED]

IenW was ook bij het gesprek vandaag.
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 12 april 2018 11:28
Aan: [REDACTED] de
Onderwerp: SPOED: Nieuwe versie redeneerlijn en oplegger met afsprakenlijst
Bijlagen: 1804_A8-A9_Redeneerlijn_oplegger_v1.docx; 1804_A8-A9_Redeneerlijn irt SvA_v14.docx

Urgentie: Hoog

[REDACTED]

Wat mij betreft is dit de lijn van gisteren. Redactioneel liggen er nog een paar kleine puntjes. Dit geven we door.

Zien jullie dit ook zo?

[REDACTED]

Leefbaarheids- en bereikbaarheidsopgave Krommenie/Assendelft i.r.t. het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam

Afsprakenlijst BO Provincie Noord-Holland / Ministerie van OCW

Op 25 april 2018 hebben het Ministerie van OCW en de Provincie Noord-Holland een bestuurlijk overleg gehad over de leefbaarheids- en bereikbaarheidsopgave in Krommenie/Assendelft, in relatie tot het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Tijdens dit overleg hebben de bestuurders de volgende afspraken gemaakt op basis van de achterliggende notitie (zie bijlage):

- 1) De Minister van OCW en Gedeputeerde Staten van Noord-Holland concluderen dat het proces, zoals dat doorlopen is, zorgvuldig is gedaan.
- 2) Op basis van de beschikbare informatie uit de planMER studie Verbinding A8-A9 en de ingewonnen adviezen van o.a. ICOMOS, neemt Gedeputeerde Staten van Noord-Holland een besluit Voorkeursalternatief.
- 3) Na het besluit Voorkeursalternatief stelt de provincie een integraal Landschapsplan op (zie bijlage) waarbij het ministerie van OCW meedenkt in de opdrachtformulering naar een adviesbureau toe.
- 4) De ministeries van OVW en IenW, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en Rijkswaterstaat (RWS) worden nauw betrokken bij het tot stand komen van het Landschapsplan.
- 5) Na voltooiing van het Landschapsplan volgt een go/no-go besluit bij zowel de provincie Noord-Holland als bij de Minister van OCW.
- 6) Het ministerie van OCW informeert ICOMOS over het besluit Voorkeursalternatief en het gevoerde en nog te komen proces.

Van: [REDACTED].nl]
Verzonden: woensdag 11 april 2018 17:06
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Nieuwe versie redeneerlijn en oplegger met afsprakenlijst

Goedemiddag allen,

Vanmiddag hadden we een constructief overleg, waarvoor dank!

Na het overleg ben ik direct aan de slag gegaan met de laatste aanpassingen aan de redeneerlijn. Deze vinden jullie terug in de bijlage. Daarnaast heb ik een afsprakenlijst gemaakt voor het BO op 25 april. Ook deze is terug te vinden in de bijlage. De redeneerlijn heb ik omgevormd tot een document; dat wijst zich vanzelf.

Morgen leveren we deze conceptstukken aan bij de staven voor komende maandag. In die staven worden de stukken besproken met de gedeputeerden Mobiliteit en Stelling van Amsterdam. Eventuele opmerkingen kunnen we nog tussen 11:00 en 12:00 uur morgenochtend verwerken.

Met vriendelijke groet,

  Holland

---

an dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend.
Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 18 april 2018 11:08
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: BO PNH en Rijk A8A9

Ik ben beschikbaar voor dit overleg. Ben dan weer terug...

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 18 april 2018 10:31
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: BO PNH en Rijk A8A9

Hoi [REDACTED],

Wie zijn er bij het overleg met M en de provincie volgende week, Jij en [REDACTED] neem ik aan? [REDACTED] is met verlof volgende week.

Groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED].nl]
Verzonden: dinsdag 17 april 2018 14:42
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Terugkoppeling bespreking Gedeputeerden

Dag J [REDACTED],

Ik ga aan de slag met de annotaties t.b.v. het bestuurlijk overleg van 25 april a.s.

Wie van jullie kant zijn, naast de minister, bij dit gesprek?

Vanuit PNH zullen aanwezig zijn: CdK Remkes, gedeputeerde Geldhof, gedeputeerde Post, [REDACTED], [REDACTED] en ik.

[REDACTED]
neem aan dat jullie ons aanmelden?

Ik hoor graag wie van jullie kant aanwezig is bij het gesprek.

Groeten [REDACTED] e

Van: [REDACTED] |>
Verzonden: dinsdag 17 april 2018 14:00
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] >

Onderwerp: RE: Terugkoppeling bespreking Gedeputeerden

Dag [REDACTED] t,

In deze mail onze redactionele opmerkingen over de oplegger en het achtergronddocument. Het zijn een paar punten om de hoofdlijn aan te scherpen. De reactie is van IenW en OCW.

De punten heb ik doorgevoerd in de laatste versie van de oplegger die je vanochtend rondstuurde.
De opmerkingen over het achtergronddocument vind je in de versie van gisteren. De geel gemarkeerde opmerkingen zijn akkoord.

De belangrijkste punten:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Vriendelijke groet

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: dinsdag 17 april 2018 10:22

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Terugkoppeling bespreking Gedeputeerden

Goedemorgen,

Ben ik weer. Naar aanleiding van de suggestie van [REDACTED], nog even een bijgewerkte versie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED] <[REDACTED]@nh.nl>

Verzonden: dinsdag 17 april 2018 08:46

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: RE: Terugkoppeling bespreking Gedeputeerden

Beste [REDACTED] e.a.,

Namens IenW akkoord met de voorgestelde aanpassing van afspraak 3.

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 16 april 2018 20:42

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Terugkoppeling bespreking Gedeputeerden

Goedenavond allen,

Vandaag is de redeneerlijn en het concept van de afsprakenlijst besproken met de gedeputeerden Mobiliteit en Stelling van Amsterdam. Beide gedeputeerden waren het op hoofdlijnen eens met de redeneerlijn en de voorgestelde afspraken. Er lagen alleen wat kleine tekstuele puntjes in de redeneerlijn. De nieuwe versie is bijgevoegd waarbij de aanpassingen geel gemarkeerd zijn.

Bij de afsprakenlijst was de behoefte om eerst gezamenlijk te concluderen dat een wegverbinding maatschappelijk noodzakelijk is. Daarvoor is een tekstsuggestie gedaan voor de eerste afspraak. Zie bijlage.

Verder heb ik ter informatie nog toegevoegd:

- Nota GS (de oplegger voor de vergadering van GS);
- Een conceptbrief aan Provinciale Staten (uiteraard wordt deze pas verzonden nadat het overleg met de minister is afgerond);
- Twee notities van adviesbureau Antea over meerkosten bij een eventuele verdiepte ligging van het Heemskerkalternatief en het Golfbaanalternatief en over de beschouwing van mogelijke oplossingsrichtingen n.a.v. het advies van ICOMOS.

De aanpassingen die zijn doorgevoerd worden tekstueel nog voorgelegd aan de gedeputeerden. Vervolgens zullen de stukken naar GS verzonden worden. Mochten er nog wijzigingen nodig zijn, dan horen we het graag zo spoedig mogelijk.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 april 2018 12:33
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: persbericht en lijn van advies aan M OCW

Hoi J [REDACTED] een korte slag:

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Na de inleiding wordt begonnen met het kopje 'verbeteren landschap'. [REDACTED]

[REDACTED]

De provincie moet aangeven wat ze willen, dus de bekende drie-eenheid leefbaarheid/bereikbaarheid/behoud OUV. Wij denken daarin mee met een goede inpassing, tevens kans voor verbetering omgeving.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

(ik ben na ca. drie uur weer bereikbaar)

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 april 2018 8:59
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: persbericht en lijn van advies aan M OCW

Hoi L [REDACTED]

Dan wordt het krap. [REDACTED] gaat in de ochtend mee aan de slag. Wat zijn jouw twee belangrijkste punten?

[REDACTED] hopelijk kunnen we met een korte slag ook het bericht verbeteren.

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 april 2018 8:39
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Re: persbericht en lijn van advies aan M OCW

[REDACTED] het wordt pas laat in de middag dat ik er naar kan kijken.

Groet, L [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 20 apr. 2018 om 09:01 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Dank [REDACTED]

Ik verwerk de opmerkingen. Kan je maandagochtend vroeg naar het persbericht kijken.
Dan geef ik de punten door aan [REDACTED].

Groet [REDACTED]st

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 19 april 2018 21:39
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: persbericht en lijn van advies aan M OCW

Dag J [REDACTED]

Bijgaand een paar opmerkingen, de wijzigingsvoorstellen heb ik onderstreept.

Wat het persbericht betreft: Eens met je opmerkingen. Ik wilde een paar correcties in de tekst voorstellen, maar ik merkte gaandeweg dat het hele verhaal anders moet.

[REDACTED]
[REDACTED]
Ik wil er a.s maandag ochtend aandacht aan besteden en dan met suggesties komen.

Succes en groet, [REDACTED]

Doel

Woensdag 25 april spreekt u met de gedeputeerde Elisabeth Post (VVD, infrastructuur) en Joke Geldhof (D66, ruimtelijke ordening en Stelling van Amsterdam) en CdK Johan Remkes (VVD). [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: persbericht en lijn van advies aan M OCW

Dag

Voor het overleg voor woensdag stelde ik onderstaande advieslijn voor M OCW op. Hebben jullie aanvullingen op deze lijn?

██████ stuurde mij het eerste concept van het persbericht toe. Lezen jullie mee? Punten die mij bij eerste lezing opvallen en anders moeten:

?

Groet

Doel

Woensdag 25 april spreekt u met de gedeputeerde Elisabeth Post (VVD, infrastructuur) en Joke Geldhof (D66, ruimtelijke ordening en Stelling van Amsterdam) en Cdk Johan Remkes (VVD).

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] af.

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]